Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...1921 оной ...брийн 21-нээ гарана | № 213 (13702) | 1974 оной сентябрийн 11, среда | Сэн 2 мүнгэн

ҮБҺЭ, ТАРЯА ХУРЯАЛГААЯ ЗЭРГЭ ЯБУУЛХА!

„Гигант" колхозой трактористнар З. Г. Шитин, Б. Н. Низамеев гэгшэд 22 часай туршада 70,4 гектар газар хахалба!

...ЖАЛАЙ ЕХЭ ИЛАЛТА

...ЗАГАРАЙ. Намарай паар хахалха ...эридэ «Гигант» колхозой тракто...нууд Захар Григорьевич Шитин ... Низамеевич Низамеев хоёр Вол...дай областиин «Волга-Дон» совхо... механизаторнуудай жэшээгээр ...лаха гэжэ шиндээд, трактораингаа ..., өөһэдынгөө шадабарине турша... ...оо.

...тябриин 9-нэй үглөөнэй 8 час 30 ...гаһаа сентябриин 10-най 8 час 30 ...та хүрэтэр эдэнэр ДТ-75 тракто...р 70,4 гектар газар хахалаа. Тиигэжэ ... хоёр механизатор халаан соогоо 12,4 гектар намарай паар хахалха нормоёо 5,6 дахин үлүүлэн дүүргээ. Энэмнай ажалай айхабтар ехэ илалта болоно.

Трактористнууд З. Г. Шитин, Б. Н. Низамеев гэгшэд туһалагшадгүйгөөр 22 часай туршада һаадгүйгөөр ажаллажа гараа.

Иимэ ехэ илалтаарнь хамта хүдэлдэг нүхэдынь халуунаар амаршалаа. Нүхэдэйнгөө анхаралда харюу болгон, сентябриин 20 хүрэтэр хоюулаа 600 гектар намарай паар хахалха байһанаа мэдүүлээ. Мүнөө тэрэнэйнгээ 200 гектарыень хахалаанхай.

Ажалай эдэ баатарнуудай жэшээе республикымнай механизаторнууд халуунаар дэмжэхэ бээ гэжэ найдая.

...ДЭР БҮХЭНИИЕ ...ША ҮРЭТЭЙГӨӨР

...ин аймагай совхозуу...дэлмэришэд энэ жэл...н гасуур байһые хараа...бажа, ниитынгээ мал...даал һаа ехэ үбһэ тэ...бэлдэхэ зорилго урдаа ... социалис мүрысөө ...ор дэлгэрүүлһэн бай... Сабшалангай звено болон ...нуудай хоорондо дэл... мүрысөөнэй дүн та... хоноод лэ гаргагда...эндэ илагшадынь мо... материальна талаа...рмашуулагдана.

...өөгэй хүдэлмэрилэг... туһаламжа болгон ай... түбэй хүдэлмэришэд ... алба хаагшад тэжээл ...лгэдэ эдэбхитэйгээр ...алсажа, олон зуугаад ... үбһэ, тэжээл нэмэ...лсээ.

...тябриин 1-нэй байда... аймаг соо хамта дээрээ ... мянган центнер эрхим ...тай үбһэ, 10.360 цент... сенаж, 43.570 центнер ..., 990 центнер ногооной ..., 1.787 центнер набша... тэжээл бэлдэгдээд бай...

... ажахынууд үнгэрэг...лэйхидэ орходоо энэ ... нилээд ехэ үбһэ, тэ... бэлдхээ. Тэдээнэй тоо... Хүрбын, Анаагай, Хо... «Георгиевский» сов...үдые дурдамаар. Жэ..., Хүрбын совхозойхид ...ябриин 1-нэй байдалаар 32.708 центнер үбһэ, 3.550 центнер сенаж, 1.344 тонно силос, 522 центнер набшаһата тэжээл бэлдээ. Энэ совхозойхид үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 12 мянган центнер үбһэ ехэ бэлдэһэн байна. Анаагай совхозойхид үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 7 мянган центнер үбһэ, Хориин совхозойхид — 6 мянган центнер үбһэ, «Георгиевский» совхозойхид — 4 мянган центнер үбһэ мүн лэ үлүү ехээр бэлдэнхэй.

Үбһэ тэжээл бэлдхэхэ үедэ аймагай совхозуудта хамта дээрээ 80 шахуу звено эмхидхэгдэжэ, тэрээндэ мянга гаран хүн хабаадалсаа. Үбһэшэдэй дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ зарим звенонууд онсо шалгарһан байна. Жэшээнь, Хүрбын совхозой М. И. Шевченкын даадаг звеногойхид үбһэндэ ороһон сагһаа хойшо 6.800 гаран центнер эрхим шанартай үбһэ бэлдэжэ, ажахы соогоо шалгараа. Д. Б. Ракшаевай даадаг звеногойхид баһал урагшатай һайнаар ажаллана. Эндэхи звеногойхид 5 мянга 500 гаран центнер эрхим шанартай үбһэ бэлдээд байна.

Галсан Очиров, Дугар Дашинимаев, Шагдар Будаев, Гармажап Митыпов, Анатолий Кожевников гэгшэдэй даадаг үбһэшэдэй звенонууд мүн лэ һайнаар ажаллаа.

Анаагай совхозой үбһэ хуряагшадай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ Е. А. Ринчиндоржиевай даадаг звеногойхид шалгаржа, хуряалгын үе соо 4.727 центнер үбһэ бэлдэһэн байна. Мүн энэ совхозой бусад звеногойхидшье хуряалгын үедэ габшагай ажалаараа шалгарна.

Тэжээл бэлдхэлгэ дээрэ һайнаар ажаллажа, мүрысөөндэ шалгарһан звенонууд Хориин совхоздошье үсөөн бэшэ, нэрлэбэл: Михаил Ситников, Галихмат Булатов, Алексей Ситников, Мижит Ширапов гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг звенонууд болоно. Үдын совхозой — Жанчип Дамбаевай, Илья Колбипой, Норбожамса Цыбиковэй, Гутаб Цырендоржиевай, Тайлсын совхозой — Иван Борисов, Таисия Каторская, Дорофей Рассадин, Фёдор Миронов, Леонид Жильников болон бусадай даадаг звенонууд тэжээл бэлдхэлгэдэ мүн лэ һайнаар ажаллаба.

Эдэ үдэрнүүдтэ аймагай ажахынуудта үбһэ тэжээл бэлдхэлгын хажуугаар таряа хуряалга түлэг дундаа ябана. Дээдэ-Тайлсын, Анаагай, Үдын совхозууд таряа хуряалгын эхилһэн сагһаа хойшо горитой талмай дээрэ ургаса хадаһан, хуряаһан байна.

Аймагай үбһэшэд болон механизаторнууд алтан намарай үдэр бүхэниие гамтайгаар хэрэглэн, хуряалгын хүдэлмэрине эмхи гуримтайгаар үнгэргэхые оролдоно.

...ДОРЖИЕВ.

ТАЛЫН НОГООНОЙ ШЭМЭТЭЙДЭ

РЕПОРТАЖ

ХУУРАЙ. Үнэхөөрөө энэ нютагта ойро тойроншье шаяха гол, горхоншье, мэлмэрэн долгилхо нуур, сөөрэмшье үгы, ёһотойл хуурай сагаан тала юм. Гэбэшье сагай уларилай таарамжатай зохид сагта эндэ таригдаһан тараан, бэлшээри, сабшалангай ногоон яһала һайнаар ургадаг, газарынь баян үрэжэлтэй гээшэ.

Ториин совхозой мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэд энэ талые ундалуулха тушаа ехэ хүдэлмэри хэбэшье, хүсэндэнь хүргэжэ шадаагүй һэн. Юуб гэхэдэ, балгаха уһагүй энэ дайда гол, нуурһаа холо байхаһаа гадна, дээрэ газар байгаа бшуу. Теэд Хуурайн нюсэгэн талые яажашье һаань ашаглахын тула эндэ олон жэлэй ногоо тарижа туршаа бэлэй. Тиихэдэнь яһала һайн ургаса абтажа, нилээд баясуулаа һэн. Тэрэ сагһаа хойшо тус ажахы эндэ ногооной гурил гаргаха агрегат тодхожо, бүхы абтаһан ногооень гурил болгохоор шиидээ юм. Тиигэжэл жэл бүри 2—2,5 мянган центнер шэмэтэ тэжээл бэлдэхэдэг болоһон гээшэ.

Нёдондо совхоз ногооной гурил гаргадаг хуушаранги АВМ-0,4 агрегадаа АВМ-0,65 агрегадаар һэлбэжэ тодхоходоо, ногооной гурил бэшэ, харин үрил болгогдоһон тэжээл бэлдхэхээр ухаалан зохёогоо юм.

Тиигэжэ байгша ондо Г. П. Ивановой хүтэлбэрилдэг тус агрегат совхоз дотороо анха түрүүшынхеэ үрил болгогдоһон тэжээл гаргажа захалаа. Мүноо эндэ 200 гаран тонно иимэ шэмэтэ тэжээл бэлдхэгдээд байна.

Дурсагдагша агрегадай хүдэлмэри хоёр халаанда эмхидхэгдэнхэй. Хоёрдохи халаагиниень Ф. Л. Кочетов хүтэлбэрилнэ.

Үдэрэй 11 часта хүрэжэ ерэхэдэмнай Ф. Кочетовой халаанда ажалладаг хүбүүд сүлөөгүй хүдэлмэрилжэ байба. Агрегадые хүтэлбэрилэгшэнь томо машинынгаа хүдэлгэгдэхые шалгажа, тэжээлэй шанар тодорхойлжо тухагүй байба. Сугтаа хүдэлмэрилдэг залуу хүбүүд Владимир Арсаланов, Геннадий Трунёв, Владимир Семёнов гэгшэд бэлэн болгогдоһон тэжээлээ түргэн мэшээглээд, томо хүшалта дорохи тагууд дээрэ абаашажа сомоно.

Агрегадһаа тээ саанахана хабтайһан поли дээрэ ногоо сабшаһаар лэ хэршэдэг косилкатай «Беларусь» түхэлэй трактор аалихан дабшана. Хажуудань мүн лэ иимэ түхэлэй трактор зэргэшэнхэй, хэршэгдэһэн ногооень томо тэргэ соогоо ашана. Тэрэнииень хоёр басагад тараажа гэшхэхэ юм. Түрүүшын тэргэ дүүргэгдэхэдэ тэргэтэй хоёрдохи тракторынь тэрэ доро баһал зэргэсэхэ юм. Тиигэжэ таримал ногоо хуряажа байһан комбайниинь зогсолтогүй хүдэлгэгдэнэ.

— АВМ-0,65 агрегат яһала зохид машина. һайнаар хүдэлгэхэдэ сүүдхын 75—80 центнер тэжээл гаргана. Үрил болгогдоһон тэжээл гаргахадаа гансашье ногоо бэшэ, мүн элдэб үрмэдэһэ, халаахай сабшажа хэрэглэнэбди, — гээд, халаанай мастер Ф. Кочетов хөөрэнэ.

Богонёор хэлэхэдэ, энэ агрегадай хоёр халаанай хүдэлмэришэд бүхыдөө 450 тонно тэжээл бэлдхэхэ даабаряа үлүүлэн дүүргэхэ хүсэлэнтэй.

С. ПАВЛОВ.

Зэдын аймаг.

ГУШАН ЖЭЛЭЙ ТУРШАДА СОЦИАЛИС ЗАМААР

Софида болоһон баярай заседани

СОФИ, сентябриин 9. (ТАСС). Болгарида социалис революциин илаһаар гушан жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай заседани «Универсиада» гэжэ зал соо сентябриин 8-да болобо. БКП-гэй Центральна Комитедэй, Болгариин Газар таряалангай арадай союзай управительна Соведэй, Арадай суглаанай, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй, Эсэгэ оронной фронтын Национальна Соведэй, Болгариин профсоюзуудай Центральна Соведэй, ДКСМ-эй ЦК-гай, БКП-гэй Софин горкомой ба Софин городской арадай Соведэй уряалаар ерэһэн ажалай түрүүшүүл, үнинһөө хойшо революционно тэмсэлдэ хабаадаһан хүнүүд, ниитын эмхинүүдэй түлөөлэгшэд, аха дүү социалис оронуудаһ делегацинууд, гадаадаһаа ерэһэн бусад айлшад заседанида хабаадалсаба.

БКП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, НРБ-гэй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Т. Живковэй, БКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ С. Тодоровой, Болгариин бусад хүтэлбэрилэгшэдэй, мүн КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный түрүүтэй совет партийно-гүрэнэй делегацие, аха дүү социалис оронуудай делегацинуудай толгойлогшонорые заседанида хабаадагшад үни үргэлжэлһэн альга ташалгаар угтаба.

БКП-гэй ЦК-гай секретариадай гэшүүн, НРБ-гэй Арадай суглаанай түрүүлэгшэ В. Бонев баярай заседани нээгээ.

Т. Живков элидхэл хээ.

Болгариин арбан гурбан зуун жэлдэ үргэлжэлһэн түүхэ соо 1944 оной сентябриин 9-нэй илалтаһаа хойшо үнгэрһэн гушан жэлнүүдтэй тэнсүүлэн жэшэмээр тиимэ гушан жэл байгаагүй юм гэжэ Т. Живков хэлэбэ. Мүнөөдэр гушан жэлэйнь ойе баяр ёһололойхёор манай тэмдэглэжэ байгаа сентябриин 9-нэй социалис революциин түүхэтэ удха шанарынь эгээл тиимэ байна.

Олон зуун жэлдэ үргэлжэлһэн, Болгариин эрхэ сүлөөгэй түүхэдэ баатарлиг шуһата тулалдаануудаар дүүрэн түүхэдэ иимэ үндэһэн шухала хубилалтые хэхэ арга хайшан гэжэ олдоһон байгааб?

Энэ хубилалтые хэхэ арга яахадаа олдооб гэхэдэ, дэлхэйн оршондо пролетариат бии болоһон байна. Энэ анги хадаа нэгэ ангиин эзэрхэн зонхилолгые ондоо ангиин эзэрхэлгээр һэлгүүлхын тулада бэшэ, харин мүлжэлгэ дарлалтые юрэнхыдэнь үгы болгожо, обществын ангинуудта хубаардаг ябадалые усадхаха засагай түлөө тэмсэдэг, хүн түрэлтэнэй түүхэдэхи ори ганса анги юм гэжэ Т. Живков тэмдэглэнэ.

Мүн иимэ хубилалта хэхэ арга ямар ушарһаа олдооб гэхэдэ, Октябриин Агуу ехэ социалис революци капитализмһаа социализмда орохо эхи табиһан, харин Коммунис партяар хүтэлбэрилэгдэһэн Совет Социалис Республикануудай Союз дэлхэйн коммунис болон хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй, социализмын түлөө бүхы оронуудай хүдэлмэришэн ангиин тэмсэлэй замыень заагша одон, түгэс хүсэтэ тулгууринь болоһон байна.

Мүн иимэ хубилалта хэхэ арга яахадаа олдооб гэхэдэ, 1891 ондо Димитр Благоев болон тэрэнэй алдарта нүхэдүүд Болгариин хүдэлмэришэн ангиин революционно марксис партиин үндэһэ һуури табижа, тэрэнь Октябриин революциин илаһанай һүүлээр Коммунис интернационал тогтоохододо хабаадалсажа, дарлагдагшадай тэмсэлые илалтын агуу ехэ үдэр хүрэтэр хүргэжэ шадаха ленинскэ түхэлэй парти болоһон байна. Энэ илалтань Болгариин шэнэ түүхэдэ 1944 оной сентябриин 9-дэ яларма улаан гэрэлээр толорооп!

Саашань Т. Живков үнгэрһэн гушан жэлэй туршада социализм байгуулха хэрэгтэ болгар арадай туйлаһан амжалтанууд дээрэ тогтобо.

Мүнөө үедэ арадай ажахын үйлэдбэриин фонднуудай ниитэ үнэнь 38 миллиард левһээ үлүү болонхой гэжэ тэрэ хэлэбэ. Энэ хадаа хатуу шанга ажал болон тэмсэлэй үедэ ажалша баатар арадай бии болгоһон, Болгариин хэмжээгээр айхабтар ехэ национальна баялиг мүн болоно. Гэбэшье экономикын ургалта хадаа гансал тэрэнэй үйлэдбэриин баазын тоогой ургалтаар хэмжэгдэдэггүй юм. Болгариин экономическа хэмжээе мүнөө тодорхойлжо байгаа гол зүйл хадаа тэрэнэй промышленностиин орьёлмо хүгжэлтэ болоно.

Болгариин экономико тухай хэлэхэ зуураа, Т. Живков Бээ бэедээ экономическа туһаламжа үзүүлхэ Соведэй онсо шухала үүргые тон ехээр сэдьхэлээ хананггяар тэмдэглэһэн байна.

Сентябриин 9-нэй илалтын гушан жэлэй ойе угтаха үедөө манай туйлаһан бүхы социалис илалта болон амжалтанууд Болгариин Коммунис партиин нэрэтэй, ажал хэрэгүүдтэйнь таһаршагүй холбоотой гэжэ Т. Живков үргэлжэлүүлэн хэлэбэ. Капитализм болон фашизмтай тэмсэлэй дүлэн соогуур үни удаанай, алдарта замаар ябажа гараһан, тоо томшогүй олон бэрхэшээлнүүдые дабаһан, социалис байгуулалтада хатуужаһан Болгариин коммунистнуудай парти өөрынгөө түүхэтэ үүргые эрхимээр бэелүүлжэ, хүдэлмэришэн ангиин политическэ эмхинь, тэрэнэй шалгагдамал марксистско-ленинскэ манлайнь, бүхы арадай бүгэдэндэ мэдэрэгдэһэн хүтэлбэрилхы хүсэниинь болоһон байна. Коммунизмын туг доро, Советскэ Союзай Коммунис партитай мүр мүрөө нэгэдүүлэн, дэлхэйн коммунис болон хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнтэй нэгэн жагсаал дотор ябажа, манай парти хадаа парти болон арад гэһэн ойлгосонуудые, Эхэ орон болон социализм, национальна болон интернациональна уялга гэһэн ойлгосонуудые тон нягтаар холбожо шадаһан байна.

Т. Живков болгар-совет харилсаанууд тухай онсо тогтожо хэлэбэ. Гушан жэлэй туршада дотоодын болон гадаадын талаар манай туйлаһан бүхы амжалтанууд манай баатарлиг ажалай үрэ дүн байхаһаа гадна, аха дүү социалис оронуудтай таһаршагүй хани барисаатай, бата жагсаалтай, нэгэдэлтэй байһанай үрэ дүн мүн гэжэ манай парти болон арад һайн мэдэнэ гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Агуу ехэ Октябриин социалис революциин нэрьеэнэй зэдэлһэн түрүүшын үдэрһөө эхилээд Болгариин коммунистнууд Болгаридахи социализмын түлөө тэмсэлэй хуби заяае Соведүүдэй оронной хуби заяантай холбоһон байна.

Олониитын революционно тэмсэлэй дэлгэрһэнэй ашаар болгар арад Улаан Армида эсэргүү тэмсэхыень зуун фронт нэгэшье солдадые урбаһан буржуазин эльгээхэ арга олгоогүй байһандань, болгар арад омогорходог гэжэ Т. Живков хэлэбэ.

1944 оной сентябриин нарата үдэрнүүдые, манай хилэ дээрэ Совет Армиин харгадаһые. «Аха дүүнэрнай, һайханаар манайда орыт!» гэһэн бэшэгүүдтэй баханануудай дэргэдэ сэдьхэлээ доһолгон хүлеэһэнээ, хоёр арадуудай нюдэндэ сэдьхэлэй баярай нёлбоһоной мэлмэрһые Болгари хэзээшье мартахагүйл! Сентябриин 9-нэй һүүлээр хэһэн түрүүшын алхамуудаа, тэрэ үедэ Болгариин ямар байһые, бидэнэр өөһэдөө ямар байһанаа һанажа ябадагбди. Манай кооперативна ажахынуудай тараалангууд дээрэ түрүүшын совет тракторнуудай ерэһые һананабди. Түрүүшын барилганууд. Түрүүшын заводууд. Дайнда һандаргагдаһан ажахыгаа һэргээн бодхоохын тулада хүдэлмэришэдтэ ехэ хэрэгтэй байгаашье һаань, Советскэ Союзай манда туһалхыень түрүүшын совет мэргэжэлтэдые, гайхамшаг хүнүүдые эльгээһыень һанадагбди. Гэдэһээ үлдэхэ гээшэ юун бэ гэжэ бидэнэр үнинэй мартанхайбди. Тиигэбэшье дайнай һүүлээрхи үлэсхэлэн жэлнүүдтэ манда эльгээгдэһэн совет шэниисээр баригдаһан хилээмэнэй амтые һананабди. хэзээшье мартахагүйбди.

«Революционернууд б д и»

Советскэ Союзһаа дулдыдангүй, «бээ даанхай» байха гэжэ бии шадалаараа оролдодог хүнүүд дэлхэй дээрэ үшөө байһаар гэжэ Т. Живков онсолон тэмдэглэбэ. Тэдэнэр бусадые һажаанат гэжэ буржуазин гэмнэхэһээ айжа, буржуазин үзэл бодолнуудай нүлөөн доро сүм орожо, бүхы юумэнһээ, тэрэ тоодо революциһаашье, тэрэ тоодо социалис байгуулалтын зүб замһаашье арсахаар бэлэн байдаг юм. Энэнь гэлыхээр, гайхахаар!

Бидэнэр, Болгариин коммунистнууд, марксизм-ленинизмын гайхамшаг теори дотор согсологдоһон, мүн манай үдэрнүүдтэхи тэмсэл дотор мүндэлжэ байгаа хүн түрэлтэнэй революционно дүй дүршэлые баяртайгаар ашагладагбди. Илалтата социалис революциие эгээ түрүүлэн бэелүүлһэн, социалис общество эгээ түрүүлэн байгуулһан, коммунизм тээшэ, замые хүн түрэлтэндэ эгээ түрүүлэн гаргажа байгаа Советскэ Союзай Коммунис партиин болон совет арадай дүй дүршэлые һургаал болгон абаха, тэрээгээр зэбсэгжэхэ, тэрэниие зохёохы ёһоор ашаглаха гээшэ бидэндэ тон шухала юм.

Жэл ерэхэ бүри улам батажан хүгжэжэ, улам гүнзэгыржэ байгаа, болгар-совет хани барисаан һүүлэй жэлнүүдтэ шэнэ, урданайхиһаа дээдэ шатада оробо. Пролетарска интернационализмын гол ёһонуудые хүтэлбэри болгон, социалис обществын зайлашагүй жама ёһонуудтай тааралдуулан, Советскэ Союзай Коммунис парти болон Болгариин Коммунис парти али бүхы талаар харилсан ажаллаха, Болгари болон Советскэ Союзые улам нягта холбоотой болгохо хараа шугам бэелүүлнэ гэжэ Т. Живков тэмдэглэбэ.

Совет арадай элитэ хүбүүн, Советскэ Союзай Коммунис партиин болон дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй элитэ мэдээжэ ажал ябуулагшадай нэгэн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Николай Викторович Подгорный манай һайндэртэ ерэнхэй гэжэ Т. Живков хэлэбэ. Манай айхабтар хүндэтэ, дээдэ айлшаниие болон манай бусад совет айлшадые танай зүгһөө, манай бүхы арадай зүгһөө үнэн зүрхэнһөө амаршалаад, шэнэ ажабайдал байгуулха, хүн түрэлтэнэй эрхэ сүлөөгэй түлөө, эб найрамдалай түлөө, коммунизмын үзэл сурталай, һайхан зорилгонуудайнь сүм илан мандахын түлөө агуу ехэ тэмсэлдэ таанадтай мүр мүрөө нэгэдүүлэн ябахаһаа ондоо ехэ зол жаргал дэлхэй дээрэ манда, Болгариин коммунистнуудта, болгар арадта үгы юм гэжэ КПСС-эй Центральна Комитедтэ ба Совет правительствада, совет хүнүүдтэ — манай түрэл аха дүүнэртэ дамжуулхые нүхэр Подгорные гуйхыемни зүбшөөгыт!

Баярта һайндэрэйнгөө үдэр бидэнэр манай үеын элитэ ехэ партийна болон гүрэнэй ажал ябуулагша, дэлхэйн социалис нүхэсэлэй нэгэдэл болон жагсаалай стратег ба тэрэниие зохёон эмхидхэгшэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр, холын хараатайгаар тэмсэлшэ, Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарь, Болгариин Арадай Республикын Герой, манай сэдьхэлэй нүхэр, манай хани, аха Леонид Ильич Брежневтэ өөртэнь дайшалхы, дүлэтэ халуун амаршалгаяа энэ ендэрһээ эльгээнэбди гэжэ элидхэлшэ хэлэбэ.

Болгариин теснягууд хадаа бодото хэрэг дээрэ харгадаһан интернационалистнууд гээшэ гэжэ агуу ехэ Ленин нэгэтэ хэлээ һэн. Харин хэдэн арбаад жэлэй үнгэрһэн хойно нүхэр Брежнев Болгари болон Советскэ Союзай хоорондохи харилсаае бодото дээрээ бэелһэн социалис интернационализм гээшэ гэжэ тодорхойлһон байна. Бидэнэр эдэ хоёр сэгнэлтэнүүдээр хизааргүй ехээр омогорхонобди. Юундэб гэхэдэ, тэдэ сэгнэлтэнүүд Димитр Благоев болон Георгий Димитровһоо эхилээд манай үдэрнүүд хүрэтэрхи Болгариин Коммунис партиин хараа шугамые, залан сэхэ, тодо һонор политическэ хараа шугамые тодорхойлно бшуу. Олон арбаад жэлнүүд үнгэрхэ, шэнэ үетэн ондоо үетэнүүдээр һэлгэгдэхэ, манай партинууд, оронууд болон арадуудые шэнэ хүтэлбэрилэгшэд толгойлхо, теэд марксизм-ленинизмдэ болон пролетарска интернационализмда үнэн сэхэ байха гэһэн хараа шугам, болгар-совет аха дүүгэй холбооной хараа шугам олон арбаад жэлэй, олон зуун жэлнүүдэй туршада мүнөөнэйхидэл тодо һонор, хододоо урагшаа шэглэнхэй байхал!

(Түгэсхэлынь 3-дахи нюурта).

СОЦИАЛИЗМЫН, ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ АША ТУҺАДА

(Сэрэгэй парад, ажалшадай демонстраци Софида болобо

...И. (ТАСС). Сентяб...-дэ Болгариин ниис...ын талмай һайндэ... шэмэглэгдэнхэй бай... Марксын, Ф. Энгель... В. И. Ленинэй, БКП-...гай Политбюрогой ..., КПСС-эй ЦК-гай ...юрогой гэшүүдэй ...нууд талмай шадархи ...үүдай хананууд...та ... байгаа. Болгариин ... Республикын, Совет...юзай гүрэнэй тугууд ...алхинда далбан на... Болгариин Арадай ... сэрэгшэд жэгдээр ...зогсоно.

...нэй ЦК-гай Нэгэдэхи ...рь, НРБ-гэй Гүрэнэй ... Түрүүлэгшэ Т. Жив...КП-гэй ЦК-гай Полит... гэшүүн, НРБ-гэй ...рнүүдэй Соведэй ... С. Тодоров, ... ЦК-гай Полит... гэшүүд, Болгариин ..., ба гүрэнэй ажал ябуулагшад, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный түрүүтэй Совет партийно-правительственна делегациин гэшүүд Г. Димитровой мавзолейн трибунада гараба. Талмай дээрэ суглараагшад эдэниие удаан альга ташалгаар угтаа.

Баярай ойе һайндэрлэлгэдэ хабаадахаяа ерэһэн аха дүү оронуудай делегацинуудай гэшүүд, үйлэдбэриин түрүүшүүл, революционно хүдэлөөнэй ветерантууд, соёлой ажал ябуулагшад, олониитын түлөөлэгшэд, дипломатическа корпусой гэшүүд, гадаадын журналистнууд трибунануудта гараба.

БКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, НРБ-гэй арадай обороныһ министр армиин генерал Д. Джуров сэрэгэй парадай урда тээ үгэ хэлээ.

Г. С. Раковскиин нэрэмжэтэ сэрэгэй академидэ хүмүүжэгшэд сэрэгэй парадые нээгээ. Сэрэгэй училищинуудай курсантнууд, десантнигууд, Арадай армиин элдэб түрэлэй сэрэгүүдэй сэрэгшэд жэгдэ алхамаар талмай дээгүүр дабшан үнгэрбэ. Удаа тээнь сэрэгэй техникэ — бронетранспортёрнууд, танкнууд, ракетнэ түхеэрэлгэнүүд, артиллери талмай дээрэ гаража ерэнэ. Варшавска договорто хабаатай оронуудай арминуудтай хамта социалис хани нэгэдэлтэ гүрэнүүдэй нангин хилэнүүдые хамгаалхаар бэлэн байһанаа Болгариин Арадай арми элирхэйлэн харуулна.

Агуу ехэ Октябрьда, 1944 оной сентябриин 9-нэй восстанида, фашизмһаа Болгариие сүлөөлэлгэдэ, НРБ-дэ амгалан байдал байгуулгада зорюулагдаһан композицинуудые баярай жагсаалда хабаадагшад харуулжа, Арадай засагта Болгариин түүхые хүн бүхэнэй ой ухаанда һэргээгээ.

Болгариин ниислэл хотын хэдэн арбаад мянган ажалшад һайндэрэй жагсаалда хабаадажа, талмай дээгүүр дабшан үнгэрбэ. Демонстрантнууд «КПСС—БКП!», «Хэтэ мүнхын хани барисаан!», «Совет аха дүүнэртээ хэтэдээ хамтабди!» гэһэн үреэлэй үгэнүүдые хашхаралдана.

Болгариин Арадай Республикын ажалшадай Коммунис партиингаа хүтэлбэри доро социалис байгуулалтын замаар найдамтай дабшахые, Советскэ Союзтай эбдэршэгүй бата, хэтэ мүнхэ хани барисаагаа нюдэнэй сэсэгы мэтээр сахин хамгаалхые, социалис хани нэгэдэлтэ оронуудтай, түрүү үзэлтэ хүн түрэлтэнтэй хамта дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангахын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэхэ гэжэ эрид шиидэнхэй байһыень Софидахи баяр ёһолол элирхэйлэн гэршэлбэ.

...РАЙ УУЛЗАЛГА БОЛОБО

...И. (ТАСС). Болга... социалис революциин ...эй ойдо зорюулжа, ... Коммунис пар... Центральна Комитет, ... Совет, НРБ-гэй Ми...нүүдэй Совет баярай ...га эмхидхэбэ.

...гэй ЦК-гай Нэгэдэхи ...рь, НРБ-гэй Гүрэнэй ... Түрүүлэгшэ Т. Жив..., БКП-гэй ЦК-гай Полит... гэшүүд, гэшүүндэ ...нууд, БКП-гэй ЦК-...ретарьнар, БКП-гэй ... секретариадай гэ... республикын партийна ...эй ажал ябуулагшад, ... эмхинүүдэй түлөө... уулзалгада хабаадаа.

... партийно-гүрэнэй ...иин гэшүүд: КПСС-эй ... Политбюрогой гэ... СССР-эй Верховно ... Президиумэй Түрүү... Н. В. Подгорный (делегациин толгойлогшо), Грузиин Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Э. А. Шеварднадзе, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, Украинын ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. П. Яшко, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн СССР-эй обороныһ министрэй орлогшо, армиин генерал Н. В. Огарков, СССР-һээ НРБ-дэ байдаг элшэн сайд В. Н. Базовский эдээнтэй хамта байлсаа.

Аха дүү бусад социалис оронуудай делегацинууд, Софида байдаг дипломатическа корпусой гэшүүд, журналистнууд уулзалгада хабаадаһан байна.

БКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ С. Тодоров баярай уулзалгада хабаадагшадые амаршалба.

Эрдэм наукые үйлэдбэритэй холбохо

Ниислэл хотын партийна эдэбхитэдэй суглаан Москвада сентябриин 9-дэ болобо. «Эрдэм, техникын туйлалтануудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлгын хэрэг түргэдхэхын түлөө, тиигэһэнэй үндэһөөр эрхим шанартай продукци бүтээн гаргаха хүсэеэ улам арьбадахахын түлөө социалис мүрысөө эмхидхэлгын талаар И. А. Лихачевой нэрэмжэтэ Московско автомобилиин заводой коллективэй (ЗИЛ гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй) гаргаһан үүсхэл тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолые дүүргэхын тула Москва хотын промышленностиин, транспортын ба научна эмхи зургаануудай предприятинуудай партийна организацинуудай, ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй коллективүүдэй бэелүүлхэ зорилгонууд эндэ зүбшэн хэлсэгдээ.

Тус суглаае КПСС-эй Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй МГК-гай нэгэдэхи секретарь В. В. Гришин нээбэ. ЗИЛ-эй ахамад инженер В. Л. Мельников, заводой парткомой секретарь В. И. Горбунов гэгшэд предприятиин коллективэй, партийна организациин хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай хөөрөө.

В. В. Гришин суглаан дээрэ үгэ хэлэбэ. Тиихэдэ КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан, ЗИЛ-эйхидэй үүсхэлые һайшааһан тогтоол дүүргэхын тула ниислэл хотын промышленна предприятинуудай, эмхи зургаануудай коллективүүдэй шиидхэхэ гол зорилгонууд тушаа тогтон дурдаа.

КПСС-эй МК-гай нэгэдэхи секретарь В. И. Конотоп, КПСС-эй МГК-гай секретарьнууд, автомобильна промышленностиин министр А. М. Тарасов, КПСС-эй ЦК-гай Машина бүтээлгын таһагые даагшын нэгэдэхи орлогшо П. А. Здоров, КПСС-эй ЦК-гай, министерствэнүүд болон албан зургаануудай бусад харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд суглаанда хабаадаа. (ТАСС).

Веногуудые табиба

СОФИ. (ТАСС). Г. Димитровой мавзолейн, В. И. Ленинэй памятнигай дэргэдэ веногуудые табиба.

Фашизмда эсэргүүсэн тэмсэжэ, баатарай үхэлөөр унаһан болгар баатарнуудай хүүр дээрэ, сүлөөлэгшэ Совет Армиин хүндэлэлдэ бодхоогдоһон хүшөөгэй дэргэдэ мүн лэ веногууд табигдаа.

БКП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, НРБ-гэй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Т. Живков, БКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ С. Тодоров, Болгариин партийна ба гүрэнэй бусад хүтэлбэрилэгшэд веногуудые табиха үедэ байлсаа.

Чилиин арадтай һаналаа нэгэдэн дэмжэнэ

Чилиин арадтай һаналаа нэгэдэн дэмжэхэ уласхоорондын неделиин үнгэргэгдэжэ байһантай дашарамдуулан, манай орон дотор олоной митингнүүд, суглаанууд болоно. Энээндэ хабаадагшад хашалга, хюдалгые дары болюулха, сэрэгэй фашис хунтын түрмэ шоронгууд дотор тамалагдан зобожо байгаа Чилиин патриодууд ба демокрадуудые сүлөөлхэ, түрмэнүүд, концлагерьнуудта хаагдаһан Арадай нэгэдэлэй тала баригшадые сохидог наншадаг, элдэбээр хашадаг зобоодог ябадал хорихо эрилтэнүүдые табина.

(ТАСС).

ПРОТОКОЛДО ГАР ТАБИГДАБА

ПЕКИН. (ТАСС). Түмэр замуудай харилсаа холбооной эмхиин (ОСЖД) комитедэй комиссиин зүблөөн эндэ болоод, тэрээндэ ДРВ-гэй, КНР-эй, КНДР-эй, МНР-эй, СССР-эй делегацинууд, мүн ОСЖД-гэй комитедэй түлөөлэгшэ хабаадаа. Уласхоорондын пассажирска поезднуудай ябаха сагуудые зүбшэлэн тодорхойлхо, 1975 — 1977 онуудта уласхоорондын харилсаанай вагонуудые ОСЖД-гэй гэшүүдтэ үгэхэ гурим тогтоохо асуудалнууд зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. Сентябриин 7-до зохихо протоколдо гар табигдаа.

ЭДЭБХИТЭД ЗҮБШЭНЭ

КПСС-эй РАЙКОМУУДҺАА МЭДЭЭСЭНЭ

Аймагай партийно-ажахын эдэбхитэдэй суглаан Хурамхаан тосхондо болобо. Тэрэнэй хүдэлмэридэ КПСС-эй райкомой шалгалтын комиссиин гэшүүд, партийна ба комсомолой организацинуудай секретарьнар, профсоюзай комитедүүдэй түрүүлэгшэнэр, колхоз ба совхозуудай, промышленна предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд, сомоной, сельскэ Соведүүдэй гүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэр, һургуулинуудай директорнууд болон тэдэнэй орлогшонор, ниитын эмхинүүдэй—арадай дружинын штабуудай начальнигууд, нүхэдэй сүүдэй ба эхэнэрнүүдэй соведүүдэй түрүүлэгшэнэр хабаадалсаа.

«Гэмтэ ябадал гаргалгатай тэмсэл шангадхаха хэмжээнүүд тухай» СССР-эй Верховно Соведэй Указай аймаг дотор хэр зэргэ бэелүүлэгдэжэ байһан тушаа» асуудал партийно-ажахын эдэбхитэдэй суглаанай үзэмжэдэ табигдаһан байна. Тус асуудалаар КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Дагбаев К. Д. элидхэл хээ.

Аргатын совхозой директор Ц. Д. Батуев, аймсоведэй гүйсэдкомой арадай гэгээрэлэй таһагые даагша В. Б. Доржиев, Хурамхаанай леспромхозой директор И. И. Рябчиков, аймагай прокурор Н. М. Новолоцкий, аймагай эд хэрэглэгшэдэй общественэ правлениин түрүүлэгшэ Ц. Д. Гармаев, ВЛКСМ-эй райкомой секретарь А. И. Зайков болон бусад суглаанай үзэмжэдэ табигдаһан асуудал зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадаһан байна. Гэмтэ ябадалтай тэмсэхэ, ниитын гурим нягтаар сахиха талаар аймаг дотор һүүлэй жэлнүүдтэ горитой хүдэлмэриин ябуулагдадаг байбашье, энэ хэрэгтэ дутагдалнууд үшөө олон байһаар. Зарим комсомолой организацинууд, ниитын эмхинүүд энэ шухала асуудалда анхаралаа ёһотоор хандуулнагүй. Совет гүрэнэй хуулиин ёһо гуримуудые сахиха талаар залуушуулай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри һулаар ябуулагдана. Эдэ бүгэдэ тушаа элидхэлшэ, мүн үгэ хэлэһэн нүхэд онсолон тоггоһон байгаа.

Аймаг дотор гэмтэ ябадалтай тэмсэл улам шангадхаха хэмжээнүүдые хараалһан резолюци партийно-ажахын эдэбхитэдэй суглаанда хабаадагшад баталан абаба. Тус суглаанай хүдэлмэридэ республикын прокурор нүхэр Цыденжапов Б. Ц. хабаадалсажа, үгэ хэлэһэн байна.

Б. ДАРМАЕВ,
КПСС-эй Хурамхаанай райкомой эмхидхэлэй таһагые даагша.

ЭЭЛЖЭЭТЭ СЕМИНАР

Зэдын аймагай колхоз, совхозуудай, промышленна предприятинуудай, эмхи зургаануудай партийна организацинуудай секретарьнарай семинар Петропавловка тосхондо боложо дүүрэбэ.

«Партийна хүдэлмэриин онол арганууды саашадань һайжаруулха тухай» гэһэн элидхэл КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь С. Д. Жаргалов хээ.

КПСС-эй райкомой секретарь В. И. Трофимов «Олониитын хүдэлмэриие саашадань һайжаруулха хэмжээ ябуулганууд тухай» элидхэбэ.

Торийн совхозой парткомой секретарь Д. С. Борисов «Соведүүдэй хүдэлмэриие партийна ёһоор хүтэлбэрилхэ тухай», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой парткомой секретарь И. И. Филиппов «Комсомолые партийна ёһоор хүтэлбэрилхэ тухай» гэһэн асуудалнуудаар элидхэл хэхэ зуураа, дүй дүршэлөөрөө андалдаһан байна.

КПСС-эй райкомой эмхидхэлэй таһагые даагша С. Д. Григорьев партийна документнүүдые һэлгэлгын зарим тэды дүнгүүд тухай тобшохоноор соносхобо.

Удаань үгэ хэлэһэн зониимэ семинарнуудай тон туһатай байһаниие онсолон тэмдэглээ. Тиимэһээ тус семинарнууд һара бүхэндэ нэгэ дахин үнгэргэгдэжэ байхаар хараалагдана.

В. ГАРМАЕВ.

БУРУУНУУДНАЙ ТАРГАН

Зунай элдин ногоондо малаа бэлшээн таргалуулжа, үбэлжөөндэ ородог манай малшад хабарһаа захалаад Хара-Хужар, һонгино, Дээдэ-һонгино гэжэ холын бэлшээринүүдтэ нүүдэг юм.

Мүнөө жэл үнинэй коммунист, дүй дүршэлтэй малшан Жигмит Чойжинимаев Ринчин Дармаевтай хамта 95 толгой эмэ хашарагуудые абаад, һонгиный бэлшээридэ гараһан юм. Хашарагуудынь сүүдхэ бүридэ шэгнүүрээ 862 граммаар нэмээжэ, томошье, тарганшье болоо.

Мүн Цыбикжап Цыденов Санжа Бадмаевтай хамта 150 толгой эмэ буруунуудые, Мария, Михаил Бадмаевтан 200 толгой эмэ хашарагуудые абаад, Хара-Хужар, Дээдэ-һонгиный бэлшээринүүдтэ гараа һэн. Эдэнэрэй адууһан мал шэгнүүрээ бүришье һайнаар нэмээгээ. Жэшээнь, М. Бадмаевтанай хашарагууд сүүдхэдэ 890 граммаар, Ц. Цыденовэй гүүртын мал 870 граммаар шэгнүүрээ нэмэһэн байха юм.

Хальмагай мяхалиг үүлтэрэй хоёр гүүртэ бии. Тэдэмнайшье һайн дүнгүүдые туйлаба. Жэшээнь, Жамбал Доржиевтанай харадаг 99 толгой хальмаг үүлтэрэй үнеэдһээ 70 тугал абтаад, сүүдхэдэ тус бүриинь шэгнүүр 840 граммаар нэмэнэ. Эндэ үшөө тугаллаха үнеэд олон. 100 үнеэнһээ 88 тугал тэнжээхэ уялгаа дүүргэхэ аргатай.

Бартын-Түглэ гэжэ газарта байдаг Сидор Доржиевай гүүртын 100 толгой хальмаг үүлтэрэй үнеэдһээ 99 тугал абтаад, бүрин бүтэн тэнжээгдэнэ. Эндэхи тугалнуудай шэгнүүр сүүдхэдэ нүгөөдэ гүүртынхиһээ арбан граммаар үлүү нэмээ.

Н. ДОНОЕВ,
СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ совхозой 2-дохи отделениин зоотехник.
Захаамин.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: мэдээжэ хонишод. Социалис Ажалай Геройнууд Г. Л. Рабдаев болон Ц. Цыремпилова ажалайгаа дүй дүршэл тухай Захааминай аймагай хонишодтой хөөрэлдэжэ байна.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

БУРЯАД ОРОНОЙ ТҮРҮҮ ХОНИШОДТО—АЛДАР СОЛ

1974 ондо зуун хонин бүриһөө 100, мүн зууһаа олон хурьгадые түлжүүлһэн хонишодой бригаданууд

Ахалагша хонишод	Ажахынууд	100 эхэ хонин бүриһөө түлжүүлэгдэһэн хурьгад	Хонин бүриһөө хайшалагдаһан нооһон
	БАРГАЖАНАЙ АЙМАГ		
Сангадиев Л. Х.	Хилганын колхоз	113	4,670
Нимаев А. С.	—»—	114	4,770
Малатхаев Д. С.	—»—	104	3,640
Ринчинов В. Б.	—»—	101	3,830
Сантуев В. Ц.	—»—	100	3,510
Сангадиева О. Э.	К. Марксын нэрэм. колхоз	115,5	3,870
Очиров С. Б.	—»—	100,0	4,300
Раднаева С. Б.	—»—	100,2	3,177
Содбоева Р. Б.	—»—	102,3	3,750
Эрдынеев Б. Х.	—»—	100,2	3,550
Эмедеева С. А.	—»—	100,0	3,560
Бадмаев Е. Л.	—»—	100,6	3,580
	БЭШҮҮРЭЙ АЙМАГ		
Юмов Л. Ц.	«Дружба» колхоз	103	4,300
Дамжалов Д. Д.	—»—	100	4,200
	ЗЭДЫН АЙМАГ		
Свистунов Д. Я.	Борьёогой совхоз	150,3	4,500
Базаров В. Г.	—»—	136,0	4,240
Гомбожапов Б. Г.	—»—	131,5	3,512
Шишмарёв Г. Г.	—»—	130,4	3,678
Бадмаев Ц-Д. Д.	—»—	127,8	3,200
Мункуев Г. П.	—»—	125,0	4,573
Цырендоржиев А. Д.	—»—	122,9	3,980
Пожарский Н. Г.	—»—	122,2	3,476
Ванчиков Р. Д.	—»—	121,4	2,950
Чупышева Т. П.	—»—	121,4	4,200
Рабдаев Г. Л.	—»—	121,2	4,600
Бадмаева Д. Д.	—»—	120,8	4,000
Донеев Г. Г.	—»—	120	3,490
Эрдынеев Д. Е.	—»—	111,7	4,438
Айдаев Г. Х.	—»—	110,4	4,744
Жигдоржиев Ж. А.	—»—	110,5	3,825
Цыренов Б. Ж.	—»—	110,1	3,666
Бадмаев В. Д.	—»—	106,2	3,178
Галсанов Б-М. Х.	—»—	105,0	2,932
Галсанов В. Б-М.	—»—	101,1	3,426
Балсанов С. С.	—»—	100,4	4,090
Лубсанова Н. С.	«Октябрьский» совхоз	113,7	4,330
Дашиев Ц. Л.	—»—	107,7	3,500
Цыбенов Д. Ц.	—»—	105,7	3,050
Гургумов Л. Б.	—»—	100,5	3,640
Базаров Ц. Д.	—»—	100	3,930
Тогочеева И. Л.	—»—	100	3,960
Плюснин Д. И.	«Заречный» совхоз	109	3,660
Намдаков Д. М.	—»—	105	3,660
Мункуев Н. Г.	—»—	103	3,140
Дагбаев Б-М. Д.	—»—	101,6	3,810
Семёнов А. Е.	—»—	100,9	3,700
Доржиев Д. Т.	—»—	100	4,290
Феофанов С. Г.	Оёорой совхоз	104,8	3,740
Бадмаев Ц-Д. Л.	—»—	104	3,330
Ачитуев Д. Л.	—»—	100	3,400
Галсанов Б-М. Ц.	—»—	100	3,760
Бадмаев Ц. С.	—»—	100	3,170
Слесарев И. П.	Торийн совхоз	103,8	3,180
Семёнов Д. Б.	Ленинэй нэрэм. колхоз	103,3	3,850
Югов И. В.	—»—	101,1	3,977
Дампилов Р. С.	—»—	100,4	3,600
Цыбенов Д. Ж.	XX партсъездын нэрэм. к-з	101	2,990
Гаврилов Н. И.	—»—	100	3,000
Григорьев И. Т.	—»—	100,3	3,230
Ринчинов Р-Х. Г.	Д. Банзаровай нэрэм. колхоз	100	3,550
Колмаков А. В	XX партсъездын нэрэм. к-з.	100	3,240
Санзуев Ц-Д.	—»—	100	3,370
Аюров С. Ц.	Д. Банзаровай нэрэм. к-з	104	3,650
Гунзенов З. С.	—»—	102,2	3,820
Балданов Д. М.	—»—	101,0	3,890
Норбоев Ц-Д. Б.	—»—	100,8	3,710
Будаев Д-С. Л.	—»—	100	4,120
Сахияева М. Г.	—»—	100	3,830
Самбуев М. С.	—»—	100	3,550
Яковлев Г. Л.	—»—	100	3,420
Ринчинов С. Ч.	—»—	100	3,120
Вампилов А. Д.	—»—	100	3,030
Надмитов С. Ч.	—»—	100	3,100
Цыремпилова Г-Є. Г.	«Коммунизм» колхоз	128,4	4,000
Данзанов Р-С. Н.	—»—	121,3	3,350
Дымбрылов Х. Ч.	—»—	119,0	3,900
Цыреторов С. Б	—»—	115,6	3,660
Батуев Д- С. Р.	—»—	115,4	4,070
Гомбоев Н. Ч.	—»—	112,7	4020
Иванов Л. Д.	—»—	108	4,320
Чимитов Б-Д.	—»—	105,5	3,905
Дашиев М. Т.	—»—	102,7	3,280
Балданов Г.	—»—	101,6	3,770
Доржиев М.	—»—	101,4	2,720
Бальжиев С.	—»—	100,4	3,180
Будаев Ч.	—»—	100,2	3,130
Цыбиков Д.	—»—	100	4,150
Гомбожапов Б.	—»—	100	3,930
Дымчиков Ч.	—»—	100	3,100
Пансалов Г. Д.	«Мир» колхоз	106	3,560
Цыремпилов Б. В.	—»—	101	3,340
Банзаракцаева С. В	—»—	100	3,200
Бадмаев С. Б.	—»—	100	3,200
Ульзутуев Г. Л.	—»—	100	2,850
	ЯРУУНЫН АЙМАГ		
Дагбаев Ц-Д. А.	«Коммунизм» колхоз	115	3,920
Цыбенова Д. Ч.	—»—	100	3,671
Доржиев Ц-Д. Ц.	—»—	101	3,758
Бадмацыренов Д. Ц.	—»—	100	3,577
Дашинимаев П. Ц.	—»—	101,3	3,838
Хабжипова Д.	«Дружба» колхоз	100	3,610
Ринчинов Б-Д. Э.	Яруунын совхоз	103	3,400
Климов И. А.	—»—	100	3,497
Гармаев Ц. Р.	—»—	101	3,861
Цыбиков Д. Г.	Нарһатын совхоз	100	
Будаев Д. Б.	«Юбилейный» совхоз	100	4,300
Ширабон В. Б.	Тулдунай совхоз	100	4,300
	ЗАГАРАЙН АЙМАГ		
Бадмаев Ж. Ж.	XXI партсъездын нэрэм. к-з	115	3,720
Дармаев Ц. Д.	Эрхирэгэй совхоз	109	3,000
Цыбандоржиев Ш. Ц.	XXI партсъездын нэрэм. к-з.	105	4,700
Муктасимов Амерзян М.	«Гигант» колхоз	100,4	3,000
Дугаржапов Д. Ж.	Эрхирэгэй совхоз	100,1	3,100
Базаров Ц. Б.	К-Марксын нэрэм. колхоз	100	3,010
Назипов Х. И.	Эрхирэгэй совхоз	100	3,000
Жапов Ц. Б.	—»—	102	3,300
Бальжинов Д. С.	—»—	102	3,200
	ЗАХААМИНАЙ АЙМАГ		
Яньков Л. И.	Михайловкын совхоз	100	3,400
Норбоева Е. Р.	Хамниин совхоз	103,5	3,320
Норбоев Д. Р.	—»—	104,5	2,750
Галданов Ц.Д. Х	—»—	106,1	2,473
Аюшеева Т. Ж.	—»—	100,9	2,473
Тапхаев П. Л.	СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэм. совхоз	100,1	2,300
Бальзанов Д. Э.	Далахайн совхоз	110,4	2,500
Намсараев П. Ж.	Харацайн совхоз	100	3,270
Галсанов Ж. Ц.	—»—	100	2,940
	ХЯАГТЫН АЙМАГ		
Санданов П. П.	Хяагтын совхоз	101	3,340
Жалцанов Б. Е.	—»—	101	3,760
Дашипылов С. Ж	—»—	100	3,530
Цыремпилов П. Б.	—»—	100	3,700
Москвитин А. Ф.	—»—	100	3,650
Шульгин А. А.	—»—	100	4,300
Ямпилов С. Т	«Дружба» колхоз	100	3,100
Цыренжапов Ц. Ж	Алтайн совхоз	100	3,400
Очиров Д.	—»—	101	3.410
Хлебников А. Н	Ранжуровай нэрэм. колхоз	101	3,900
Очиров И. О.	Алтайн совхоз	101	3.300
	ХУРАМХААНАЙ АЙМАГ		
Банаева С. Н.	Хурамхаанай совхоз	100	2,710
Молокова Р. Н.	—»—	100	2,120
Раднаева Х. Б.	—»—	100	2,700
Надмитова Д. Б.	Гааргын совхоз	101	3,400
Бадмаева Ц. А.	—»—	132	3,300
Тыхеева С. Э.	—»—	106	3,200
Буянтуев П. А.	—»—	101	3,000
Бильдушкин М. Ц.	—»—	100	3,000
Доржиева Т. Ц.	Ленинэй нэрэм. колхоз	102	
Жеева А. Э.	Дэрэнэй совхоз	100	
Кушникова З.	—»—	100	
	МУХАР-ШЭБЭРЭЙ АЙМАГ		
Голиндухин М. З	«Родина» колхоз	104	3,120
Брылёв М. А.	Ленинэй нэрэм. колхоз	102,9	
Рыжаков М. С.	—»—	100	2,800
Цыбикмитов В. Ц.	«Знамя Ленина» колхоз	100	3,400
Павлуцкий В. С.	«Забайкалец» совхоз	111	
Степанов С. К.	—»—	100	
Санжиев Е. С.	«Одон» совхоз	100	3,150
Цыдыпова Б. Б.	—»—	100	3,050
Дамдинов Д.	—»—	100	3,380
Эрдынеев Ч-Д.	—»—	100	3.000
Эрдынеев Г. Э.	—»—	100	3,110
Эрдынеев Р. Х.	—»—	102	3,230
Нимаева Д. Б.	—»—	100	3,250
Цырендоржиев В.	—»—	100	3,285
Дашинимаев Ч.	«Эрдэм» совхоз	100	2.800
Цыбигдоржиев Ж.	—»—	100	3,284
Соболев Ф. Д.	«Авангард» совхоз	102	3,706
Дамдинов Н. Б.	«Одон» совхоз	100	3,190
Дамдинов Д. Д.	—»—	100	3,000
	СЭЛЭНГЫН АЙМАГ		
Акулов А. М.	Сэлэнгын совхоз	130	3,790
Очиртаров Ш. Б.	—»—	125	3,150
Дашиев Д. Г.	—»—	105,6	3,540
Романова В. Г.	—»—	101	3,790
Гомбоев Е. Б.	—»—	102,6	3.700
Найданов Б. Н.	—»—	104,6	3.600
Мункуев Б. Д.	—»—	100	4.000
Чойжамсуев В. Д.	—»—	109,4	3,790
Шиндаков Д. Ш.	—»—	114,1	4.050
Дугаржапов Д. У.	—»—	100	4,200
Банзаракцаева Б. Г.	К. Марксын нэрэм. колхоз	111,7	4,500
Аюшеев Д. Ц.	—»—	109,8	3,800
Цыбикдоржиев А. Н.	—»—	106,4	4,000
Батуева Б. Л.	—»—	105,9	4,400
Дамбаев Н. Т.	Химнын совхоз	105	3,200
Булгатов Б-Ц. Д.	К. Марксын нэрэм. колхоз	103,2	4.800
Батышев Е. А.	Кировэй нэрэм. совхоз	102,7	2,900
Григорьев К. М.	Химнын совхоз	101	3,800
Хандажапов Д. Б.	«Эрдэм» колхоз	101	3,700
Таханова Н.	К. Марксын нэрэм. колхоз	100,8	3,0
Санжиев Ж. Б.	XX партсъездын нэрэм. к-з	100	3,3
Аюшеев Д.	К. Марксын нэрэм. колхоз	100	3,4
Дагбаев Д. О.	—»—	100	4,3
Парашютинский Ю. Т.	Сэлэнгын совхоз	100	3,9
Содномова Г.	Химнын совхоз	100	3,1
Замбалаев И. С.	—»—	100	3,1
Бадмаев Ц.	—»—	100	3,2
Будажапов Д. Ж.	—»—	100	3,3
Чагдуров Ц.	К. Марксын нэрэм. колхоз	100	3,9
Будаева Д. Д.	XX партсъездын нэрэм. к-з	100	3,6
Базаров М. П.	Тельманэй нэрэм. совхоз	100	3,4
Раднажапов Р. С.	Химнын совхоз	100	3,4
	ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГ		
Шойбонов Г. С.	Ленинэй нэрэм. колхоз	116	4,960
Шойбонов Г. Г.	—»—	106	4,360
Мурдонова С-Д. Б.	—»—	110	4,180
Такуренов Р-С. Б.	—»—	109	4,300
Ябжанов Г. Л.	—»—	106	4,55
Янданов В. С.	—»—	112	4,580
Янданов Р. С.	—»—	106	4,550
Пермяков Г. И.	Саянай совхоз	100	3,260
Гашунова Д. Д.	Туранай совхоз	100	3,1
	УЛААН-ҮДЫН АЙМАГ		
Бандаев Д. Ч.	«Заветы Ильича» совхоз	100	4,2
Самбаев Б. П.	—»—	100	4,0
Галсанов Д.	Ивалгын ОПХ	105	4,5
Трифонов Ф. Д.	—»—	100,7	4,5
Бадмаев Е. Ц.	—»—	117,5	5,5
Каратуев П. С.	—»—	112,8	4,3
Цыренов Б. Ц.	«Байкал» учхоз	124	5,3
Иванов И. В.	—»—	104	5.1
	ХОРИИН АЙМАГ		
Танганов К. М.	Хориин совхоз	108,6	3,88
Жамбалова Ц. С.	—»—	101,6	3,23
Цымпилова Д-Х.	Үдын совхоз	100	2,86
Гончиков Д. Ц.	—»—	100	3,05
Бимбаев Г.	—»—	100	3,4
Жанаев В.	—»—	100	3,3
Филиппов П. О.	Дээдэ-Тайлсын совхоз	100	2,84
Тагаров О. Т.	Анаагай совхоз	100	3,2
Сойжинов С. Н.	—»—	100	3,0
Доржиева Г. Д.	—»—	119,6	3,0
Жамбалов П. Ж.	—»—	101	2,8
Чимитов Ц-Д. Н.	—»—	100	3,8
Кожевников А. М.	Хүрбын совхоз	100	3,46
Нурмухамедов Р. Н	—»—	100	3,5
Холхонова Ц. Б.	—»—	100	3,29
	ХЭЖЭНГЫН АЙМАГ		
Хандуева Ц. Х.	Худанай совхоз	100	4,5
Дондоков Н-Д. Ц.	Загаһатын совхоз	101,4	4,2
Шамсутдинова А. М.	—»—	100	4,3
Соголова А. М.	Загаһатын совхоз	101	4,2
Дамшаева Л. Ц.	—»—	106	4,6
Бадмаева П. Ж.	—»—	103,6	4,1
Цыденова Ц. Б.	«30 лет Октября» совхоз	120	4,3
Дугарцыренов Д.	—»—	100	3,1
Гынденов Г. Г.	—»—	120	5,4
Жамсуева В. Д.	—»—	125	5,4
Бальчиндоржиев П. Т.	Хэжэнгын совхоз	106	3,1
Эжинов Б. Ц.	—»—	101	3,25
Намжилов Ш. Н.	—»—	103	3,42
Аюшеев Б-Ц. М.	—»—	100	3,42
Бальжинимаев Ш. Р.	—»—	100	3,0
Яковлев Д. Ф.	—»—	100	4,08

ГУШАН ЖЭЛЭЙ ТУРШАДА СОЦИАЛИС ЗАМААР

Софида болоһон баярай заседани

(Түгэсэл. Эхиниинь 1-дэхи хуудаһанда.)

лгар-совет хани барисаанай бухы талаар хүгжэлтын зуураа, бидэнэр бусад социалис оронуудтай дүүгэй ёһоной хани барисаа, холбоо харилсаа улам ехээр хүгжөөхын тулада оролдохоошье Т. Живков үргэлжэ хэлэбэ.

тухай хэлэбэл, манай хамжа тон тодо. Мао булэгэй балмад ревизионис, националистическэ хараа шугамаар Китад арадай социалис байна гэжэ үнэн hанадаг бидэнэр. Пекинэй зүгһөө байгаа Советскэ коммунис хүдэлөөнэй хардалга гүрдэлгэ эрид шууд буруушаан, дэлхэйн социалис нэгэдэл болон хүдэлөөндэ, национально-сүлөөлэлгын хүсэлэнэй эсэргүү тэрэнэй тэмсэлые, уласхоорондын оршондо тэрэнэй байгаа хархис империализмда туһа болодог арадуудаа эрид мүшөөнэбди.

Хэдэн дэлхэйн коммунист хүдэлөөнэй ниитэ фронтые ургэдхэн батажуулхын империализмда эсэргүү тэмсэлдэ тэрэнэй стратеги болон тактикын улам hайжаруулхын тулада партин бухы шадалаа элидхэлдэ гаргаха юм гэжэ Т. Живков хэлэбэ. Бидэ талын холбоонуудые олоной уламжилалай эсэргүү хүгжөөхэбди. Тэхэ байгуулхын Европын хамгаалалтын коммунис болон хүдэлмэрилэгшэдэй партинуудай дүүгэй зүблөөнэй бэлдэлгэ тэмдэглэлэй эрин Коммунис парти бүлөөнүүдтэ хабаадажа, ниие амжалтатайгаар үнгэрэдэ туһа нэмэри хүргэхээр бэлэн.

Удаань Т. Живков Болгари Арадай Республикын даанхай залуу түрэтэй, империализмһаа сүлөөлэгдэхын түлөө тэмсэжэ байгаа арадуудтай ямар харилсаатай байһан тухайнь хэлэбэ.

үүлэй жэлнүүдтэ уласхоорондын оршондо боложо ехэ, һайн хубилалтануудые Болгариин Арадай Республика амаршалан һэйшээнэ гэжэ тэрэ саашань хэлэбэ. КПСС-эй XXIV съездын абаһан Эб найрамдалай программые, тэрэниие бэелүүлхэ, ниитын элдэб байгуулалтатай гүрэнүүдэй амгаланаар зэргэ оршохо гэһэн ленинскэ гол ёһонуудые батадхаха талаар, социалис оронуудтай али болохоор ашатай туһатай харилсаа хүгжөөхэ совет партийна болон гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй бэелүүлжэ байгаа эрмэлзэлтэ ябуулгануудые сүм дэмжэнэбди.

Үнгэрһэн гушан жэлэй туршада манай Эхэ ороной гараһан зам удха шанартаа, туйлагдаһан үрэ дүнгүүдээрээ баян, энэ хадаа бусад оронуудай ондоо байдалда хэдэн зуун жэлэй туршада гаталһан зам гэжэ үгынгөө түгэсхэлдэ Т. Живков хэлэбэ. Манай партиин арад, коммунистнууд нэгэдэмэл газар ажалай Эсэгэ ороной фронтын гэшүүд, республикын һайнабэшэ эрхэтэд, хүдэлмэришэд, кооператорнууд, интеллигенци, манай хүбүүд, басагад, манай ажалша арад бүхы хүсэеэ, эрдэм мэдэсэ, урма зоригоо элсүүлэн дэмжэжэ, хүгжэнги социализмын замаар партиин удамарал доро шэнэ ехэ шатануудые туйлаха гэжэ этигэнэбди!

Т. Живковэй элидхэл ехэ анхаралтайгаар шагнагдажа, үни үргэлжэлһэн альга ташалгаар нэгэнтэ бэшэ таһалагдаһан байна.

Удаань заседанида хабаадагшадай зүгһөө халуунаар угтагдаһан Н. В. Подгорнодо үгэ үгтэнэ.

Н. В. Подгорный совет арадай, КПСС-эй болон тэрэнэй Центральна Комитедэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ба Совет правительствын зүгһөө аха дүүгэй амаршалга болон тон үнэн сэдьхэлэй амар мэндые, мүн КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй — Болгариин Арадай Республикын Геройн халуун амаршалга болон эрхим һайханай юрөөлнүүдые хүндэтэ болгар нүхэдтэ дамжуулба.

Совет арад тушаа хэлэгдэһэн һайн һанаанай үгэнүүдэй түлөө, Советскэ Союзай үүргын үндэр сэгнэлтын түлөө Н. В. Подгорный баярлажа байһанаа мэдүүлбэ. Совет арадай, тэрэнэй байлдаашан армиин олон зуун мянган хүбүүдэй туршада бии болгоһон хани барисаанай ёһо заншалнуудые, интернациональна һаналай гол ёһонуудые даган, үзэн ядалгатай монархо-фашистска дарлалтын тушаа шударгы тэмсэлдэ таһар татахадань, өөрынгөө аха дүү болгар арадта туһалһанаа харуулһан тодо хүрса хүдэлмэри түүхэдэ хэзээшье бууралтагүй, мартагдахагүй гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ.

Удаань үнгэрһэн гушан жэлэй туршада социалис Болгари байгуулха хэрэгтэ болгар арадай туйлаһан ехэ амжалтануудые Н. В. Подгорный тоосожо хэлэбэ. Эдэй ажахын хүгжэлтэ, арад зоной байдалые һайжаруулга — эгээл эдэл даа үнгэрһэн гушан жэлдэ туйлагдаһан бодото үрэ дүн, шэнэ Болгарида социализм байгуулһанай бодото үрэ дүн гэжэ тэрэ тэмдэглэн солон тэмдэглэбэ.

Социалис хубилалтануудай бүхы шатануудта Болгариин Коммунис партиин ехэ үүргэтэй байһые Н. В. Подгорный тэмдэглээ. Болгариин газар дээрэ хүгжэнги социалис общество байгуулха дэлгэрэнгы программа абаһан БКП-гэй X съезд энэ замда шухала шата болоһон байна. БКП хадаа дэлхэйн коммунис болон хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй таһаршагүй хубинь, хүдэлмэришэн ангиин дайсадтай эбсэшэгүй тэмсэл хэдэг парти, эб найрамдалай, национальна бэеэ даанхай байдалай, демократи болон социализмын аша туһые хамгаалжа ябадаг парти гэжэ мэдэнэбди гээд Н. В. Подгорный хэлэбэ.

Болгар болон совет коммунистнууд хододоо эгээл үнэн сэхэ нүхэд байһан юм гэжэ Н. В. Подгорный хэлэнэ. Манай партинуудай һаналаа нэгэдэнги, үрэ ехэтэй холбоо харилсаатай байһандань, КПСС болон БКП-гэй таһаршагүй булад нэгэдэлтэй байһандань омогорхонобди. Тиин эдэ гайхамшаг үдэрнүүдтэ Болгариин Коммунис партида, БКП-гэй Центральна Комитедтэ, тэрэнэй Политбюродо, мүн дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй элитэ ажал ябуулагша, Советскэ Союзай үнэн сэхэ хани, БКП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, НРБ-гэй Госсоведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Тодор Живковтэ өөрыгөө аха дүүгэй амаршалгын үгэнүүдые үшөө дахин зорюулнабди.

Сэдьхэл зүрхэндэ бүхөөр хадуугдаһан 1944 оной сентябрьда болгар-совет хани барисаанай шэнэ хуудаһан нээгдээ һэн. Манай арадуудай олон зуун жэлэй хани барисаан болон аха дүүгэй холбоон марксизм-ленинизмын үзэл сурталаар, социалис интернационализмын политикаар батадхагдаһан юм.

Советскэ Союзай болон арадай Болгариин али бүхы талын, нягта холбоо харилсаан газар дэлхэй дээрэ эгээл үнэн зүб общество байгуулха гэһэн ниитэ зорилго бэелүүлхэ хэрэгтэ шэглүүлэгдэнхэй. КПСС болон БКП-гэй хани барисаа, аха дүүгэй холбоое саашадаашье бэхижүүлхын тулада, манай партинуудай, гүрэнүүд болон арадуудай саашадаа улам ойро дүтэ болохын тулада бидэнэр хойшодоо бүхы шухала хэрэгтэй юумые хэхэбди гэжэ Н. В. Подгорный онсолон тэмдэглэбэ.

Варшавска договорой организацида ородог аха дүү оронуудай политическэ холбоон улам бэхижээ гэжэ Н. В. Подгорный үргэлжэлүүлбэ. Арадай ажахынуудай нэгэдэлгэ амжалтатайгаар хүгжөөгдэнэ. Бэе бэедээ экономическа туһаламжа үзүүлхэ Соведэй Софида болоһон һүүлшын сессиин үрэ дүнгүүд энээн тухай гэршэлнэ.

Уласхоорондын оршондо Болгариин Арадай Республикын ехэ хүндэтэй байһые тэмдэглэхэ зуураа, өөрынгөө эдэбхитэй, шууд интернационалистска гадаадын политикаар Болгари уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха, эбтэй эетэйгээр зэргэ оршолгын гол ёһонуудые батадхаха гэһэн социалис оронуудай хамтын оролдолгодо ехэ хубитаяа оруулна гэжэ Н. В. Подгорный хэлэбэ.

Уласхоорондын түгшүүрилэй һулаpалгые улам дэлгэрүүлжэ, дэлхэйн аюулгүй байдал, эб найрамдал хангахын тулада Советскэ Союз, Болгариин Арадай Республика, аха дүү бүхы социалис оронууд эрид шиидэнгеэр тэмсэжэ байна. Энэ һүр жабхаланта зорилгонуудынь КПСС-эй XXIV съездын абаһан Эб найрамдалай программа дотор, БКП болон аха дүү бусад партинуудай программна документнүүдтэ хадуугданхай. Социалис нүхэсэлэй гүрэнүүдэй гадаадын политикын талаар хэһэн алхам бүхэниинь эдэ зорилгонуудые шиидхэлгэдэ зорюулагданхай.

Уласхоорондын оршондо үзэгдэжэ байгаа һайн хубилалтанууд социальна хубилалтануудые бэелүүлхын түлөө тэмсэхэдэнь, демократическа, түрүү хүсэнүүдтэ урданайхиһаа таатай зохид эрхэ байдал олгоно. Эгээл имэһээ уласхоорондын түгшүүрилэй һуларжа, Европодохи политическэ байдалай гуримшуулагдажа байха үедэ, дотоодын байдалай хэдэн ушар шалтагаануудһаа уламжалан, Португалида фашис шэглэлтэй засаг унаһан, мүн Грецидэхи арадта харша сэрэгэй хунта панхаруутаһан байна.

Зарим империалис хүсэнүүд, түбхын түрүүндэ сэрэгэй-промышленна комплекс гэдэг хүсэн уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулгада эсэргүүсэнэ. Юундэб гэхэдэ, энэ ушарһаа тэдэнэй экономическа, политическэ элзо ашагынь бага болоно бшуу. Тэдэнэр элдэб эсын арга хэрэглэн, өөрынгөө байдал һайжаруулха, арад зоной эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлые дараха, Чилидэл адли хархис диктаторска засагуудые тогтоохо гэжэ оролдоно.

Мүн хуурмаг революционно үгэ хүүрээр бэеэ далдалжа, эб найрамдалай тала барягшад, арадуудай аша туһые хамгаалагшад гээшэбди гэжэ аман дээрээ хэлэбэшье, бодото дээрээ сүлөөрэлгын хүдэлөөнүүдтэ хохидол ушаруулдаг, уласхоорондын оршондохи һайн хубилалтануудые тогтоохо гэжэ оролдодог, дэлхэйн алишье нютагта бии болоһон түгшүүрил хёморолые һужэрөөн шангадхаха гэжэ оролдодог политическэ ажал ябуулагшад үнэн дээрээ империалистнуудта туһална гээшэ.

Иимэ ажал ябуулагшадай үйлэ хэрэгынь арад зоной үндэһэн шухала аша туһада айхабтар муухайгаар зүришэдэг, тиимэһээ эсэсэй эсэстэ буруу һүрэхэ байһаниинь дамжаггүй.

Түгшүүрилтэ байдалые һуларуулха хэрэг дэлхэйн политика болон дэлхэйн экономикын бүхы гол һалбаринуудта дэлгэрүүлэгдэхэ ёһотой гэжэ Н. В. Подгорный тэмдэглэбэ. Мүн тэрэ сэрэгэй талаархиие дэлгэрүүлэгдэхэ ушартай. Ракетно-ядерна буу зэбсэгээр дүүрэшэһэн дэлхэй дээрэ амгалан байдал тогтоохын аргагүй. Тиимэһээ зэбсэгтэ хүсэнүүд болон буу зэбсэг, түбхын түрүүндэ ядерна зэбсэг хизаарлагдаха, хороогдохо ёһотой. Энэ талаар хэгдэһэн алхамууд, тэрэ тоодо стратегическэ буу зэбсэг хизаарлаха талаар хэгдэһэн оролдолгонууд үргэлжэлүүлэгдэхэ зэргэтэй гэжэ эрид тоолонобди.

Уласхоорондын зүришэлдөөтэй ушар хэрэгүүд сүм гуримшуулагдаха ушартай. Энэ, жэшээнь, Вьетнамда хабаатай. Тэндэ Сайгондохи засаг империалис гүрэнүүдэй дэмжэлтэдэ түшэглэн, Парижадахи хэлсээнүүдэй дүүргэлтэдэ һаад тойбо татана, энэ нютагта бата бэхи эб найрамдал тогтоохо гэхэдэ һаалта хэнэ.

НАТО болон Варшавска договорой хүсэнүүдэй сэхэ тулгаад байһан газарнуудта түгшүүрилые саашадань һуларуулха гээшэ түбхын түрүүндэ дүүргэгдэхэ зорилгонуудай нэгэн болонхой.

Европын түбтэ зэбсэгтэ хүсэнүүд болон буу зэбсэгые хороохо талаар Венэдэ хэгдэжэ байгаа хэлсээн ехэ удха шанартай гэжэ Советскэ Союз тоолоно. Энээнтэй хамта Дундада далайн оршоние ядерна буу зэбсэгһээ сүлөө, эб найрамдалай газар нютаг болгохо гэжэ Советскэ Союз дурадхана. Ядерна буу зэбсэгые тээһэн корабльнуудые Дундада далайһаа гаргаха гээшэ энэ хэрэгтэ ехэ туһа болохо байгаа. Нүгөө талын жэшээемнай дагаа һаань, Советскэ Союз тиимэ шухала алхам хэхээр бэлэн. Эдэ бүхы хэмжээнүүдэй бэелүүлэгдэбэл, Европын болон бүхы дэлхэй дээрэхи байдал саашадань гуримшуулхада ехэ хүгжэн боложо үгэхэ байгаа гэжэ бидэнэр тоолонобди.

Кипрэй Республикын хуулита правительствада эсэргүү хэгдэһэн буһалгаанай эсэстэ, гадаадын сэрэгүүдэй булимтаралгын ябуулга хэһэнэй эсэстэ тэндэ тогтоһон байдал орёо хэсүү байһаар гэжэ Н. В. Подгорный хэлэбэ. Энээнэй шалтагааниинь юуб гэхэдэ, НАТО-гой зарим түлөөлэгшэд Кипрэй дотоодын хэрэгүүдтэ саг үргэлжэ оролсоно. Кипр тухай асуудалнуудые Нэгэдэмэл Нацинуудай Организаци дотор олон гүрэнүүдэй хаража үзэхэ сагынь ерээ. Имагтал иимэ хүндэтэй уласхоорондын конференци дээрэ хамтаараа, Кипрэй Республикын түлөөлэгшэдэй хабаадалгатайгаар зохихо шиидхэбэринүүдые абажа, бэеэ даанхай Кипрэй гүрэнэй тогтон байхые бодото һайнаар хангаха, Кипрэй грегүүдэйшье, Кипрэй түүрэгүүдэйшье аша туһые хангаха аргатай байха.

Советскэ Союз бусад социалис оронуудтай хамта Кипрэй Республикын бэеэ даанхай байдалые, бүрин эрхыень, газар дайдынь бүрин бүтэн байхые шууд сэхээр хамгаална. ООН-ой бүрин эрхэтэ гэшүүн болохо Кипрэй дотоодын хэрэгүүдтэ гадаадын гүрэнүүдэй оролсолгодо, хархис хүсэнүүдэй хорото ябуулгануудта эсэс табиха шухала. Кипрэй арадта — киприот-грегүүдтэшье, мүн киприот-түүрэгүүдтэшье амгалан тайбан байдалда өөһэдынгөө асуудалнуудые өөһэдөө шиидхэхэ зайлашагүй эрхэ олгогдохо ёһотой.

Кипртэ боложо байгаа ушар хэрэгүүд Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалые гуримшуулжа зорилгые далдалха ёһогүй гэжэ Н. В. Подгорный онсолон тэмдэглэбэ. Айхабтар аюултай байдалтай энэ нютагай гол шухала асуудалнууд үшөө шиидхэгдээгүй байһаар. Израилиин сэрэгшэд мүнөө хүрэтэр араб газар нютагуудые эзэмдэһээр байна. Палестинын араб арадай хуулита национальна эрхые хангаха тухай үгээ ойлголсогдоодүй. Энэ арад ямар нэгэн түхэл маягаар өөрынгөө гүрэниие байгуулха ушартай. Мүн Дүтын Зүүн зүгтэхи гүрэнүүдэй, арабшье гүрэнүүдэй, тэрэшэлэн Израилиншье аюулгүй байдалые лаб хангаха тухай хэлсээн үгы.

Женевэдэхи конференци эгээл эдэ асуудалнуудые түбхын түрүүндэ шиидхэхэ ушартай. Советскэ Союз, Болгариин Арадай Республика, аха дүү бусад социалис оронууд империалис булимтаралгада эсэргүү араб арадуудай тэмсэлые ходоодоо дэмжэдэг, Дүтын Зүүн зүгтэ үнэн зүб, бата бэхи эб найрамдал тогтоохын түлөө саг үргэлжэ тэмсэнэ.

Хаа хаанагүй, Европодошье, Азида, Африкада гү, али Латиин Америкадэ уласхоорондын бүхы шухала асуудалнуудые шиидхэхэдээ, социалис нүхэсэлэй оронууд эб найрамдалай, эрхэ сүлөө болон арадуудай социальна түрүү хүгжэлтын хэрэгые эсэшэ сусашагүйгөөр хамгаална. Хоёр дэлхэйн, ниитын хоёр байгуулалтануудай али бүхы талаар тэмсэжэ байгаа газарнуудта социализм түүхэтэ доботолго хэжэ байна. Тэрэнэй урагшаа дабшасань шууд түргэн юм.

Нүхэд. Агууехэ Октябриин социалис революциин гушан жэлэй ойе тэмдэглэһэн үеые һанаад үзэел. Энэмнай германска фашизмые илаһанаймнай һүүлэхэнээ болоо һэн. Тэрэ хадаа СССР-эй дайнда һандаргагдаһан арадай ажахые һэргээн бодхоолгын хатуу жэлнүүд, «хүйтэн дайнай» түлэг боложо байһан жэлнүүд, мүн арадай демократиин оронуудай түрүүшынгээ алхам хэжэ, социалис байгуулалтын һаял тогтожо эхилһэн жэлнүүд байгаа.

Тэрээнһээ хойшо гуша шахуу жэл үнгэрбэ. Энэ үе соо дэлхэйн түхэл шарай танигдахааа бэшэ болотороо хубилаа. Тиин аха дүү гүрэнүүдэй нэгэн бүхэли байгуулалтын, түгэс хүсэтэ социалис нэгэдэлэй тогтон хүгжэһэн ушар эгээл гол үрэ дүн болоно. Эгээл тиимэһээ арадай Болгариин гушан жэлэй ойе, аха дүү бусад оронуудай һайндэрнүүдые бидэнэр манай ниитэ һайндэр гэжэ тоолонобди. Тэдэ һайндэрнүүд манай хэрэгэй илан мандаһые тодо хурсаар харуулжа, манай гол зорилго болохо коммунизм тээшэ замда шухала шатануудай туйлагдаһые харуулна.

Хүгжэнги социалис общество байгуулха хэрэгтэ шэнэ ехэ амжалта туйлахые Н. В. Подгорный үгынгөө түгэсхэлдэ болгар нүхэдтэ хүсэбэ.

Н. В. Подгорнын үгэнь ехэ анхаралтайгаар шагнагдажа, альга ташалгаар нэгэнтэ бэшэ таһалагдаһан байна.

Үни үргэлжэлһэн альга ташалгаар доро Н. В. Подгорный БКП-гэй Центральна Комитедтэ, НРБ-гэй Гүрэнэй Совет болон НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведтэ КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум болон СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй эльгээһэн амаршалгые Т. Живковто барюулба.

Баярай заседани «Интернационал» дуулалгаар түгэсэбэ.

ЗИНАИДА Сергеевна Токарева Петропавловка һууринай хүүгэдэй яслиие даагшаар 18 жэлэй туршада ажаллана. Балшар багахан хүүгэдые һургаха хэрэгтэ яслиин хүдэлмэрилэгшэд ехэ оролдолго гаргадаг тула, тэдэнэр түрэлхидэй зүгһөө саг үргэлжэ баяр баясхаланда хүртэжэ байдаг юм. Хүүгэдэй яслида асараад, ажалдаа ошоһон түрэлхид түхэреэн үдэрэй туршада тэдээн тухайгаа һанаагаа зободоггүй, бүтээжэ байһан ажалаа һайнаар дүүргэхые оролдодог. Мэргэжэлтэй хүмүүжүүлэгшэд үхибүүдые саг болзортонь амтатай хоолоор эдеэлүүлхэһээ гадна, тэдэнэртэ һонин үльгэр онтохо уншажа үгэдэг, наадхуулдаг, тэдэниие ажабайдалайнь түрүүшын алхамда һургадаг гуримтай. Хүүгэдэй яслиие даагша Зинаида Сергеевна Токарева Улаан Хэрээһэнэй, санитарна гэгээрэлэй отличник гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. Сельскэ Соведэй депутат нүхэр Токарева түрэлхидэй дунда ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулдаг заншалтай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Петропавловка һууринай яслиие даагша З. С. Токарева хүүгэдэй дунда.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

БЭРХЭ НАЙМААЛАГША

Магазин соо хүнүүд олон. Зариман ээлжээндэ байжа, бүд хэмжүүлнэ, нүгөөдүүл — витринын саана байһан бүд харана, гараараа барижа үзэнэ, һанал бодолоо андалдана.

Тэндэ сэбэр, һаруул. Сонхо дээрэ сэсэгүүд табяатай. Тагууд дээгүүр сэмбэ, хилэн торгон бүдүүд тэбхытэр табяатай витринэдэ элдэб үнгын үнэтэйшье, хямдашье бүдүүд үлгөөтэй, сэнгынь, бүдэй нэрэнь аржытар бэшээтэй. Юрэдөөл, юумэн бүхэниинь гуримтай даа. Эдэ бүгэдые хаража байхадаа, магазинда нарин нягта, оролдосотой хүнүүд ажаллана гэжэ гансата мэдэхээр. Наймаанай газарта нимэл байха ёһотой, юуб гэбэл, жэжэ божо юумэн наймаанда байха зэргэгүй бшуу.

Наймаалагша шуран түргэнөөр хүдэлжэ, бүд хэмжэнэ, мүнгэ тоолоно. Энэмнай Мухар-Шэбэрэй универмагай бүдэй таһагые даагша Зоя Ринчиновна Дугарова гээшэ.

Хүбүүдэймни үмдэндэ хэды метр вельвет хэрэгтэйб даа, үндэрөөрөө миниин тухайхан болохо.

— Мүнөөдэр эжымнай түрэһэн үдэр юм, платиин һайн бүд бэлэглэхээе һанаа һэмди, манда туһалыт.

— Намда портьернэ һайн бүд хэрэгтэй, һаяар абахагүй гүт? Аа, ерээбы, һайн даа, — гэжэ хүнүүд эндэ тэндэһээ наймаалагшада хандана. Наймаалагша хүн бүхэндэ аятай зохидоор, ойлгосотойгоор тайлбарилна, асуудалнуудтань харюусана.

— Сайн, хүгшөөдэй, тапай һурадаг бүд одоошье абтаа, харагты, энэ бүдые, — гээд орожо ерэһэн нэгэ хүгшэндэ наймаалагша хандана.

— Олон зоной дунда элдэб хүнүүд ябахал даа. Зариман хэрэгтэй, хэрэггүй юумэн дээрэһээ шууяа гаргаха, гани галаб болохо хүнүүдшье байха. Ходол бэеэ барихал гэжэ оролдохош, — гээд намтай хөөрэлдэхэдөө хэлээ һэн.

Нээрээшье, хэды ондо ондоо абари зантай, ёһо заншалтай, бөлбосоролтой хүнүүд магазинда орожо гарадаг гээшэб. Тиин эндэ хүнүүдтэ бултандань адли һайнаар хандажа, эрилтыень дүүргэхэ хэрэгтэй бшуу. Наймаалагша хүнүүдэй һанал бодол таажа шадаха, уудам дару, илдам налгай байха зэргэтэй бшуу. Зоя Ринчиновна наймаалагша байхаар түрэһэн анханай бэлигтэй хүн юм. Худалдан абагшад магазинһаа хэзээдэшье сэдьхэлээ ханангиг бусадаг. Тэндэнь зоншье олон байдаг.

— Ямаршье зохид, илдамхан эхэнэр гээшэб. Булта наймаалагшадай хүнүүдтэ иимэ зохидоор хандадаг һаа, наймаанинььшье урагшатай, хүнүүдшье урматай, наймаалагшадта өөһэдтэнььшье хүнгэн байха һэн даа, — гээд «Эрдэм» совхозһоо ерэһэн хонишон эхэнэрэй хэлэжэ байхые дуулаа һэм.

— Ямар гоё, һайхан бүдүүдые хэдэг болоо гээшэб, барааннай элбэгшье гээшэнь аргагүй. — гээд Зоя Ринчиновна баяраа намтай хубаалдана. — Би хорёод жэл соо наймаалагшаар хүдэлнэб. Эдеэ хоолойшье, гуталайшье, эд бараанайшье магазинда хүдэлэгдөө. Урдань юумэн ямар хомор байгаа гээшэ һэм. Мүнөө улад зон баян бардам һуудалтай болоо. Һайн лэ, үнэтэй, гоёл бүдүүдые абадаг. Кримплен, трикотаж бүдүүдэй хойноһоол хүнүүд ухаа табидаг болонхой.

Нээрээшье, эхэнэрнүүдэй хорхойтохоор гоё бүдүүд даа. Теэд Зоя Ринчиновна иимэ бүдүүдые худалдаха талаар «өөрын гурим» байгууланхай. Иимэ бүд абахаяа һанаһан хүнүүд өөрынгөө нэрэ обог бэшээд, һүүлдэнь ээлжээнэйнгээ ерэхэдэ бүд абадаг.

Зоя Ринчиновна нютагайнгаа хүн зоной дунда хүндэтэй болонхой. Худалдан абагша наймаалагша хоёрой хоорондохи харилсаа холбооe харуулдаг баримтата гэршэ болохо дурадхал, гомдолой дэбтэртэ баясхалан хүргэһэн мүрнүүд, ажалдань амжалта, элүүр энхые хүсэһэн юрөөлнүүд олон. Эхэ оронойнгоо аша туһада үнэн сэхээр ажаллаһанайнгаа түлөө тэрэ үнэтэ бэлэгүүдээр, олон тоото Хүндэлэлэй грамотануудаар, тэрэ тоодо РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагданхай.

Зоя Ринчиновнагай даадаг бүдэй таһаг эд бараа худалдаха түсэбөө һара бүри дүүргэжэ, түсэбтэ табан жэлэй тодорхойлхы жэлдэ абаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар бэелүүлнэ. Хүдөөгэй ажалшадые гоё һайхан эд бараагаар хангаха харюусалгатай ажалдаа саашадаашье амжалтатай байхыень хүсэе.

Г. ЖАМСАРАНОВА.

Социалис оронуудаар

ДРВ-гэй ОЙ МОДО ХАМГААЛГА

ХАНОЙ. Ой модон — Хойто Вьетнамай гол баялигуудай нэгэн. ДРВ-дэ хүн зоной олоороо ажаһуудагшье һаань, тэрэнэй ээлжэ байһан газарай хахадһаа ехыень ой модон эзэлдэг юм. Энэ хадаа республикын хадалиг хойто ба баруун районууд мүн. Хүнэй ябахаар бэшэ тропигой джунглинуудай дунда үнэтэ сортын элдэб модод ургадаг.

Һүүлэй зуун жэлэй туршада Вьетнамай ой модон хайра гамгүйгөөр отологдоһон байгаа. Вьетнамай ой модоной баялигуудые хэрэглэн, колонизаторнууд баяжаха гэһэн политика бэелүүлдэг һэн. Хада газарта һуудаг нүүдэл угсаатан ой соо түймэр табижа, тэрэниие ехэ хохидолдо оруулдаг байгаа. Мүнөө ДРВ-гэй тала газарта модон үгы шахуу. Тала газарыень барайгарай полинууд эзэлдэг юм. Ханой хотоһоо хэдэн зуугаад километр холо ошоһон хойноо ой модотой газар харахат.

1945 оной августын революциин илан мандаһанай һүүлээр оронойнгоо модоной баялигые аршалан хамгаалха, арьбадхаха, аша үрэтэйгөөр, эзэн ёһоор тэрэниие хэрэглэхэ гэһэн зорилго Вьетнамай Ажалшадай парти болон ДРВ-гэй правительство табиһан юм. Илангаяа мүнөө, Вьетнамда амгалан байдалай һэргээгдэһэнэй һүүлээр энэ асуудалда ехэ анхарал табигдана.

Энэ жэлдэ Демократическа Вьетнамда 13 мянган гектар талмай газарта модон тарягдаһан байна. Намартаа модоор районуудта таригдахаар 55 миллион һөөг бургааһан бэлэдхэгдэнхэй. Вьетнамай нарһан, тонкинска стиракс, зандан гэхэ мэтэ үнэтэ модод эдэнэй дунда бии. Барилгада үргэнөөр хэрэглэгдэдэг бүдүүн эшэтэй хулһан ургэн ехэ талмай эзэлнэ.

ДРВ-гэй модон, хоморой шухаг ургамалай болон амитанай аймагтай, хүнэй ябадалгүй джунглинуудые гүрэнэй тусхай хүүлиээр хамгаалагдадаг. Тиигэншьегүй аргагүй. Юуб гэхэдэ, иимэ ойн һэргээхэ гээд зуугаад жэл хэрэгтэй ха юм.

ЛАТИИН АМЕРИКЫН АРАДУУДТА ЭСЭРГҮҮ ЯБУУЛГА ХЭНЭ

Перугэй «Пуньо эн альто» гэжэ хэблэл иимэ гаршагтай ном хэблэн гаргаба. Аргентинын, Венесуэлын, Уругвайн, Боливиин, Чилиин ба Латиин Америкын бусад оронуудай элитэ публицистнүүдэй статьянууд тус суглуулбарида оронхой. Чилиин журналист Эдуардо Лабарка энэ суглуулбарида оруулһан статьяе Хэблэлэй Новости агентство уншагшадтаа дурадхана.

ПЕКИНЭЙ «ЗААБАРИ»

Үнгэрэгшэ жэлэй сентябрьда Чилидэ болоһон сэрэгэй урбалта Латиин Америкын арадуудта ехэ «пурнь» болоо гэжэ информациин нэгэ агентство паяндуулба. Тиихэ зуураа, тэдэ хүнүүд «Латиин Америкын оронуудай хэрэгүүдтэ һамаарна» гэжэ баталан гаргана.

Тэдэнь США-гай алишье информационно агентствын ажалшанууд бэшэ. Пекинэй правительствын ба партиин орган — Синьхуа агентствын тарааһан үгэнүүд болоно.

Конституционно правительствые президент Сальвадор Альендиин гурбан жэлэй турша соо толгойлжо байха үеэр эдеэ хоолой зүйлнүүдые худалдан абахынь тула Чилидэ Советскэ Союзай үгэһэн удаан болзортой урьһа зээлиин мүнгэ хэрэглээ һэмди. Тиигээгүй һаа, гар дээрэ долларнуудые гарган түлэбэл, тэдэ зүйлнүүдые дэлхэйн дэлгүүрһээ худалдан абажа болохо байһан юм. Энээниие совет хүнүүдэй «хамааралга» гэжэ Синьхуа нэрлэнэ бэшэ аал?

Түргөөр бүтээгдэхэ капитальна хүдэлмэридэ мүнгэ табихаяа болиһон империалис гүрэнүүдэй хашалтаһаа Чилиин хохидон абиртажа байхадань, манай орондо гэр байра бариха комбинат Советскэ Союз бэлэглээ бэлэй. Энэ комбинат Америка түбидэхи эгээн шэнэ түхэлэй, техническэ зэбсэгжэлэй талаараа Холбоото Штадуудай иимэ комбинадуудһаа үлүү һайн юм.

Чилиин хүн зондо хэдэн мянгаад тонно мерлуза загаһа гурбан жэлэй туршада барижа үгэһэн совет гурбан ехэ судны хүдэлмэриие Латиин Америкын оронуудай хэрэгтэ «хамааран оролсолго» гэжэ Хитадай хүтэлбэрилэгшэд тоолоно ха. США-гай монополинуудай блокадаһаа уламжалан, улад зондонь хэрэгтэй мяха ба бусад продукци уласхоорондын дэлгүүр дээрэһээ Арадай нэгэдэлэй правительствын худалдажа абаха аргагүй болоод байхада, тон сэбэрээр бэлдэгдэһэн тиимэ загаһан Чилиин хэдэн миллион хүнүүдэй эдеэ хоолой үдэрэй рациондо ородог байһан бшуу.

Советскэ Союзда харшаар хандадаг Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй хардалга гүрдэлгын гутамшаг гадагуур болоһониинь элитэ!

Синьхуа агентствын баясан дурдадаг Чилидэхи сэрэгэй урбалтын «ехэ үрэ хойшолонгууд» гэдэгынь юун болоноб?

Хунтын буудажа алаһан хүдэлмэришэдэй, таряашадай, демократическа үзэл бодолтой залуушуул ба солдадуудай — Чилиин 15 мянга гаран ажалшадай үзэһэн «үрэ хойшолон» тухай магад хэлэгдэнэ хаяа. Политическэ үзэл бодолойнгоо түлөө мүнөө хунтын концентрационно лагерьнуудта, түрмэнүүдтэ тамалагдажа байһан 20 мянган хүнүүд тухай хэлэгдэнэ гү? Магад, ажал хүдэлмэригүй үлэһэн хахад миллион ажалша зон тухай хэлэгдэнэ гү?

Латиин Америкын арадуудай тэмсэлые Пекин дэмжэдэг юм гэжэ Латиин Америкын арадуудта этигүүлхые хүсэдэг Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй мүнөө генерал Пиночетын тала баридаг болоһыень бидэнэр, чилиинхид, хоёр нюдөөрөө хаража байнабди.

Һүүлэй мэхэ гохонь иигэжэ балшыса элирээ.

Фашис хунтада эсэргүүгээр Чилиин арадай ябуулжа байгаа тэмсэлые Пекинэй удамаршад хэзээшье талархаагүй юм, талархахашьегүй ха даа. Харин орон доторхи засагые хуули бусаар буляан эзэмдэгшэдэй, Чилиин арадай дайсадай тала баридаг байһанаа тэдэ удамаршад эли тодоор харууланхай.

(АПН).

«ИВУШКА» — СИБИРИИН ЧУВАШ ХООР

Эрхүүгэй областиин Зимагай районой Ново-Летникэ гэжэ тосхондо «Емра» гэжэ чуваш хоор бии юм. «Емра» гэхэдэ ородоор «Ивушка» гэһэн үгэ. Уран һайханай бүлгэмэй артистнар — нютагай малшад, механизаторнууд, хүдөөгэй барилгашад.

Чуваш хоорто мүнөө хабаадалшадай эсэгэнэр, үбгэ эсэгэнэр Сибирь орон руу һайн байдал бэдэржэ ерэһэн. Тингэжэ тэдэнэр Ока мүрэнэй эрьедэ, үзэсхэлэн гоё газарта һуурижаһан байгаа. Зимагай томо совхозой түб һуури мүнөө Ново-Летникэй тосхондо оршодог байна.

Хүдөөгэй клубай директор Галина Федоровна Кочанова чуваш хоорые хүтэлбэрилнэ. Хоорой коллектив олон конкурснуудта, уран һайханай олон харалгануудта хабаадалсадаг.

Хоорто хабаадагшадай үмдэдэг хубсаһан урданай напатай хэрэглэжэ һураһан уран гуудаар оёгдоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: чуваш хоор Ока мүрэнэй эрьедэ.

ТАСС-ай фотохроника.

РЕСПУБЛИКЫН ЭКРАНУУДТА

Республикын колхоз, совхоз, предприятинуудай кинотеатр, клуб болон соёлой ордонуудта байгша оной сентябрь hарада харуулагдаха шэнэ фильмүүд абтаба.

Тэдэнэй нэгэн гэхэдэ, үргэн экран дээрэ харуулагдаха уран hайханай «Возврата нет» гэhэн үнгэтэ фильм болоно. «Мосфильмын» киностудида зохёогдожо гараhан тус фильмын гол геройн ролиие СССР-эй арадай артистка Нонна Мордюкова шадамар бэрхээр гүйсэдхэжэ шадана. Мүн артистнууд Владимир Дворжецкий, Татьяна Самойлова, Николай Еременко, Ольга Проҳорова гэгшэд фильмын рольнуудта наадана. Энэ фильм Улаан-Үдэ хотын «Дружба» кинотеатртa харуулагдажа эхилбэ.

Александр Довженкын нэрэмжэтэ киностудида зохёогдожо, экран дээрэ гаргагдаhан «В бой идут одни старики» гэhэн уран hайханай фильм хаража hуухада hонирхолтой. Эндэ Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ Советскэ Союзай летчигуудай гаргаhан баатаршалга харуулагдана. Тус фильмые РСФСР-эй, УССР-эй габьяата артист Леонид Быков табиhан байна. Тэрэ урда тээнь «Зайчик» гэhэн кинокомеди, «Где вы, рыцари» гэhэн телефильм, «Алешкина любовь» болон бусад фильмүүдээрээ кино харагшадта мэдээжэ болонхой юм.

Леонид Быковэй экран дээрэ гаргаhан энэ фильм байгша оной апрель hарада Бакуда үнгэргэгдэhэн бүхэсоюзна долоодохи кинофестиваль дээрэ эрхим гэгдэжэ, нэгэдэхи шанда хүртэhэн байна. Артистнууд Алексей Смирнов, Виктор Мирошниченко, Владимир Талашко болон бусад кинофильмын рольнуудые гүйсэдхэнэ.

«Последний подвиг Камо» — иимэ гаршагтай уран hайханай фильм «Арменфильмын» киностудида зохёогдожо гараба. Пролетарска революциин түлөө ами наhаяа хайрлангүй тэмсэhэн Камо—Семен Аршанович Тер-Петросянай ажабайдал, ажаябуулга тухай фильм дотор харуулагдана.

1957 ондо режиссернууд С. Неворков, С. Карамян гэгшэд М. Максимовай сценариар, «Лично известен» гэhэн фильм экран дээрэ гаргаhан юм. Тус фильм дотор Камо гэгшын революциин урда тээхи ажал ябуулга харуулагдаа hэн. 1966 ондо Камогой ажал ябуулга харуулhан хоёрдохи—«Чрезвычайное поручение» гэhэн кино табигдаа бэлэй.

Мүнөө гурбадахи — «Последний подвиг Камо» гэhэн фильм экран дээрэ гаргагдажа, кино харагшадые баясуулба.

Нүгөөдэ — «Открытая книга» гэhэн уран hайханай фильм «Ленфильмын» киностудяар гаргагданхай. Фильмын гол герой Татьяна Власенковагай ролиие олондо мэдээжэ болоhон киноактриса, РСФСР-эй арадай артистка Людмила Чурсина гүйсэдхэнэ. Мүн «Ленфильмын» киностудида зохёогдоhон «Исполняющий обязанности» гэhэн фильм дотор мүнөө үеын залуушуул тухай харуулагдана. Артистнууд Виктор Фокин, Елена Прудникова, Наталья Мартинсон, Татьяна Пельтцер болон бусад фильмын рольнуудые шадамар бэрхээр гүйсэдхэhэн байна.

Тэрэшэлэн энэ hарада үхибүүдтэ зорюулагдаhан экран дээрэ гаргагдаhан «Птицы над городом» гэhэн фильм хаража hуухада hонин.

Дурсагдагша фильмүүдhээ гадна, «История одного изобретения», «Новаторы» гэhэн кинохронико, «Роменская мадонна» гэhэн үнгэтэ документальна фильм харуулагдаха. Мүн «Дорога к беде», «Отказавшиеся от себя», «Похитители детства», «Самогонщики» гэhэн архи намнагшадта зорюулагдаhан фильмүүд бии.

Хилын саанахи оронуудай киностудинуудта зохёогдожо гараhан фильмүүд сентябрь hарада харуулагдахаар абтанхай. Тэдэнэй дунда «Путь в полутьме», «Не обманывай, дорогой!», Американ «Оклахома, как она есть» гэhэн фильмүүд бии.

Альпинизмээр түрүү hуури эзэлхын түлөө Советскэ Союзай чемпионат мүнөө түлэг дундаа. Энэ хадаа спортын зунай хаhатай тудалдадаггүй. Юуб гэхэдэ, намарай эхилhэн хойно хада газарта дулааржа эхилдэг.

«Буревестник» гэжэ студентнүүдэй бүлгэмэй альпинистнүүд hүүлэй хэдэн сезониие онсо ондоогоор үнгэрhэн байна. Советскэ Союзай чемпионадта хабаадалсахын түлөө студентнүүдэй спортивна бүлгэмэй альпинистнүүдэй отрядууд Нурегэй, Тогтогулай ГЭС-эй барилганuудта орёо хүндэ ажал хэhэн байна.

Тогтогулай ГЭС-эй барилгашадай Кара-Куль гэжэ тосхоной барилгада альпинистнүүд хүдэлнэ.

Ороной чемпионадта хабаадаха тусхай отрядай спортсменүүд орёо хүндэ зам гаталха юм. Свердловскын спортын мастер Сергей Ефимовэй хүтэлбэрилхэ нэгэ бүлэгынь Ахмади Донишын нэрэмжэтэ оройн баруун-урда талаар урдань хүнэй ябаагүй 6666 метр үндэртэ гараха. Свердловск, Фрунзе, Кара-Кулиин альпинистнүүд бүлэгэй бүридэлдэ ороно. «Буревестник» Центральна Советэй бүлэг Наукануудай академиин шэлэнүүдэй Калининай нэрэмжэтэ (6585 метр), Коммунизмын нэрэмжэтэ (7495 метр) оройнуудта гарахаар шиндэнхэй. Альпинизмээр ороной хэдэн удаа чемпион болоhон Валентин Бажуков (Москва) энэ бүлэгые ударидаха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тусхай отрядай альпинистнүүд Коммунизмын нэрэмжэтэ оройдо hорилго хэнэ.

ТАСС-ай фотохронико.

ОРОЛДОСЫН АШААР...

Республикымнай нииcлэл хото үдэрhөө үдэртэ гоё hайхан болоно, хүнэй нюдэн дээрэ хубилна. Үйлсэ, гудамжануудаар, гэр байрын хажуугаар hөөг модон, үнгэ бүриин сэсэг олоор таригдана. Борсоевой нэрэмжэтэ үйлсэдэ оршодог 23-дахи байшангые жэшээ болгон хаража үзөе. Үнгэрэгшэ жэлэй намар ашаглалгада тушаагдаhан энэ байшангай газаагуур хабартаа обоо-хүбөө шорой шохой байгаа hэн. Эндэ ажаhуугшад гэрэйнгээ газаагуурхиие ногоорууулха гэжэ шиидэбэ.

Урин дулаанай эхилэмсээр ажаhуугшадай хамтын суглаан зарлагдажа, Мария Николаевна Семёновае байрын комитедэй түрүүлэгшээр hунгаба. Энэ эхэнэр сугтаа ажаhуугшадайнгаа этигэл найдабариие түрүүшын үдэрhөө харюулжа эхилээ hэн. Байшангай газаагуурхи шоройшохой сэбэрлэхэ субботник эмхидхэгдэhэн, hөөг модо hуулгаха ехэхэн хүдэлмэри хэгдэhэн байха юм. Ажаhуугшадай хүхюу зугаатайгаар, аятай зохидоор сүлөө сагаа үнгэргэхын тулада, Мария Николаевна оролдолго хэшээл яhала гаргаа. Гүрэнэй нэгэшье мүнгэн гаргашалагдангүй агит-талмай баригдаhан, сэсэрлиг түхеэрэгдэhэн, нэгэ хэдэн hандали, столнууд хэгдэжэ, ногоон шэрээр шэрдэгдэhэн байна.

Мүнөө тус байшангай газаагуурхиие харахада, хүнэй нюдэ баясуулна. Үнгэ бүриин сэсэгүүд, hөөг модод ногоорон ургана. Суббото, амаралтын үдэрнүүдтэ агит-талмай дээрэ хүнүүд олоороо сугларжа, ходо хүхюу зугаатай байдаг. Залуушуул шатар, даам, домино наададаг, багашуул элhэ адхаhан хайрсаг соо сэнгэдэг. Гүрэнэй филармониин бүлэг артистнар эндэ хоёр дахин айлшалан ерэжэ, лекци уншаhан, концерт-наада табиhан байна.

Һаяхан тус байшанда ажаhуугшадай суглаан үнгэргэгдэжэ, байраяа үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ асуудал зүбшэн хэлсэгдээ.

Байрын комитедэй түрүүлэгшэ Мария Николаевна Семёновагай эдэбхи үүсхэлээр, оролдосо хэшээлээр эдэ бүгэдэ хэмжээ ябуулга үнгэргэгдэнэ.

Д. КОЛМАКОВ.

ҺУРАГШАД ТУҺАЛНА

Тээгдын дунда hургуулиин ахамад классуудай hурагшад сентябриин 1-hээ Хүрбын совхоздо туhалхаар шиидэбэ. Тэдэнэр хахад hарын туршада ажахын элдэб участок дээрэ хүдэлхэ юм. 10-дахи «А» болон «Б» классуудай 40 гаран эдиршүүл Г. Митыповэй даадаг үбhэшэдэй звенодо ошожо, бухал табилсаhан, үбhэ hурилэлсэhэн байна. Тиихэдэ 9-дэхи классай hурагшад Могой гэжэ нютагай нуга сабшалангай үбhэ хуряалгада хамhалсажа эхилбэ. Эдиршүүл С. Цыренов, Г. Будаев, Ц. Цыдыпов, С. Хайбзанова гэгшэд энээнhээшье урагша түрэл совхоздоо туhалжа, ажалай нилээд дүй дүршэлтэй болонхой. Тэдэнэр энэ жэлдэшье үбhэ хуряалгада эдэбхитэйгээр хабаадалсажа эхилээ.

Ц-Х. ГОМБОДОРЖИЕВА.

Хорины аймаг.

Футбол

ЕХЭ ТООТОЙГООР ШҮҮГДЭБЭ

Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй зоноhоо СССР-эй «А» классай хоёрдохи бүлэгтэ наададаг футболистнуудай дунда ээлжээтэ — хорин зургаадахи уулзалга үнгэргэгдэбэ. Сентябриин 7-до үнгэргэгдэhэн нааданда зонымнай 16 командын футболистнууд хабаадалсаhан байна.

Нааданай дүн хаража үзэхэдэ, айлшаар ошоhон гансахан лэ командын футболистнууд талмайн эзэдые шүүжэ шадаhан байха юм. Эдэнэрнай хэд бэ гэхэдэ, манай «Сэлэнгэ» командын футболистнууд болоно. Ээлжээтэ уулзалгануудаа үнгэргэхөөр Сибириин хото городуудай футболистнуудта айлшалhан «Сэлэнгэ» команда түрүүшынгээ наада Челябинскын «Локомотив» командатай үнгэргэhэн байна. 3:2 тоотойгоор дүүрэhэн уулзалгын дүн хаража үзэхэдэ, шангахан туталдаатай наадан болоо ха. Тиин «Сэлэнгэ» команда мүрысөөнэй таблицада нэгэ hуури урагшаа дабшахадаа, сохижо оруулhан бүмбэгынгөө тоогоор, Новосибирскын «Чкаловец командын урдань оробо ха юм.

Ээлжээтэ уулзалгаяа өөрынгөө стадион дээрэ үнгэргэhэн Красноярскын «Автомобилист» команда эдэнэртэ айлшаар ерэhэн Томскын «Торпедо» командые зяар 5:0 тоотойгоор шүүгээд табихадаа, мүрысөөнэй таблицада гурбан hуури урагшаа дабшаhан байна. Харин мүрысөөнэй таблицада хоёрдохи hуури эзэлээд ябаhан Благовещенскын «Амур» командын футболистнууд дахинаа «бүдэрбэ». Эдэнэр Тюмениин «Нефтяник» командада айлшалхадаа, талмайн эзэдтэ 4:0 тоотойгоор шүүгдэшоо. Тиигэжэ эдэнэрэй хабарhаа хойшо суглуулhан очконуудынь үсөөдэжэ, хойноhоонь тэгүүлжэ ябаhан командануудта ахигдахаар болобо.

Мүрысөөнэй таблицада түрүү hуури эзэлhэн Барнаулай «Динамо» команда ээлжээтэ уулзалгадаа Прокопьевскын «Шахтёрые» 3:0 тоотойгоор шүүхэдээ, бусад командануудта хүсэгдэхэеэ болибо ха. Мүн бусад командануудай уулзалга иимэ тоотойгоор дүүрээ гэбэл: «Уралец» — «Авиатор» — 2:0, «Вулкан» — «Зауралец» — 2:0, Хабаровскын СКА — «Иртыш» — 2:0, «Сахалин» — «Чкаловец» — 1:0.

Мүнөөдэр манай «Сэлэнгэ» командын футболистнууд Нижний Тагилай «Уралец» командын стадион дээрэ наадахань.

Команданууд	Наадаа	Шүүгээ	Тэнсээ	Шүүгдээ	Бүмбэгэ	Очко
«Динамо» Барнаул	26	15	10	1	48:12	40
«Амур» Благовещенск	26	12	8	6	31:22	32
«Вулкан» П. Камчат.	25	13	5	7	32:17	31
«Автомобилист» Красн.	26	13	3	10	35:28	29
«Сэлэнгэ» Улаан-Үдэ	25	11	7	7	29:24	29
«Чкаловец» Н-Сибирск	26	11	7	8	31:28	29
«Луч» Владивосток	24	11	6	7	42:26	28
СКА Хабаровск	25	10	8	7	44:35	28
«Нефтяник» Тюмень	26	10	7	9	31:33	27
«Иртыш» Омск	26	9	8	9	29:36	26
«Торпедо» Томск	26	10	6	11	23:38	25
«Уралец» Н. Тагил	26	9	6	11	38:32	24
«Зауралец» Курган	26	9	6	11	29:29	24
«Локомотив» Шэтэ	25	6	10	9	17:22	22
«Авиатор» Эрхүү	26	7	6	13	29:41	20
«Сахалин» Ю. Сахалин	24	5	7	12	16:29	17
«Шахтёр» Прокопьевск	26	4	8	14	16:35	16
«Локомотив» Челябинск	26	4	5	17	21:47	13

АРАДУУДАЙ АША ТУҺАДА

Баатар-хото Новороссийскда Ленинэй орден ба «Алтан одон» гэжэ медаль барюулгын баяр ёhолол дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэлэhэн үгэдэ гадаадын хэблэл, информационно агентствэнүүд, радио ба телевидени анхаралаа ехээр хандуулна.

Социалис оронуудай газетэнүүд Л. И. Брежневэй хэлэhэн үгые «Асари ехэ түйлалтанууд, агуу ехэ түсэбүүд», «Гэрэлтэ hайхан ерээдүй байдал тогтоолго — СССР-эй эб найрамдалта политикын уг зорилго мүн», «Советскэ Союз — эб найрамдалай хэрэм» гэhэн гаршагууд доро дэлгэрэнгыгээр толилбо.

«Аха дүү социалис оронуудтай бата харилсаа холбоо тогтоохо политика,' эб найрамдалай политика — Совет правительствын, Советскэ Союзай Коммунис партиин бэелүүлдэг политика болоно, — гэжэ Болгариин «Работническо дело» газетэ бэшэнэ. — Советскэ Союзай толгойлдог эб найрамдалай түлөө hайн hайхан тэмсэлые бүхы социалис оронууд, түрүү үзэлтэй хүн түрэлтэн бүрин дэмжэнэ».

КПСС-эй дотоодын ба гадаадын политикые бүхы совет арад нэгэн hаналтайгаар hайшаан дэмжэнэ гэжэ Польшын «Трибуна люду», «Жиче Варшавы» ба бусад газетэнүүд бэшэнэ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Новороссийск хотодо болоhон баяр ёhолол дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай жэлнүүдтэ энэ хотые хамгаалагшадай гаргаhан баатаршалгада үндэр сэгнэлтэ үгөө гээд СЕПГ-гэй ЦК-гай орган — «Нойес Дойчланд» газетэ тэмдэглэнэ. Мүнөө Советскэ Союз коммунис байгуулалтын шухала шатада оронхой ябана. Бүгэдэ арадай социалис мүрысөөн орон дотор хүсэтэйгөөр дэлгэрнэ. «Ленинэй партиин хүтэлбэри доро совет арад эдэбхитэйгээр, габшагайгаар ажаллажа, оронойнгоо экономическа хүсэ шадалые улам хүгжөөн, арад зоной байдал hайжаруулаа»,— гэжэ «Нойес Дойчланд» газетэ бэшэнэ.

Коммунизм байгуулгын замаар Советскэ Союзые дабшуулхадаа, тэрэнэй үмэнэ, ороной арад зоной үмэнэ туйлай ехэ зорилгонуудые КПСС, Совет правительство табина гэжэ Венгриин «Непсабадшаг» газетэ мэдээсэнэ. Бүхы дэлхэй дээрэ бата эб найрамдал хангаха үндэhэ hуури хүсэд табигдаагүй байhаар. Гэбэшье туйлаhан амжалтамнай этигэл найдал түрүүлмэ ехэ хараа түсэбүүдые урдамнай нээнэ гээд Л .И. Брежнев хэлээ гэжэ «Мадьяр немзет» газетэ бэшэнэ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй баатар-хото Новороссийскда хэлэhэн үгэ тухай мэдээсэлые Югославиин «Борба» газетэ тунхаглаба. Бүхы дэлхэйн арадуудта амгалан байдал, эб найрамдал хангахын тула КПСС, Совет правительство бүхы хүсөө элсүүлнэ гэжэ Белградай «Политика» газетэ тэмдэглэнэ.

Үнгэрhэн субботодо Новороссийск хотодо болоhон баяр ёhололой үедэ Л. И. Брежнев үгэ хэлэхэдээ, эб найрамдалай политика — совет гадаадын политика мүн гэжэ мэдүүлээ гээд Франс Пресс агентство дамжуулна. Эб найрамдал бүхы совет хүнүүдтэ илангаяа шухала; ээрхэг түримхэй ябуулга, дайн байлдаан бидэнэртэ илангаяа харша, дура гутама байна гэжэ Л. И. Брежневэй хэлэhэн үгые Франс Пресс тэмдэглээ.

Баруун оронуудай олон газетэнүүд нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэhэн үгые тунхаглахадаа, Советскэ Союз экономическа ехэ амжалта туйлаа гээд бэшэнэ. Байгша оной 8 hарын туршa соо промышленна продукци үйлэдбэрилэн абалгань нёдондо жэлэй энэ үеынхиhөө 8,1 процентээр дээшэлhэн байна. Хүдөө ажахыгаа оньhото техникээр хангаха, хими нэбтэрүүлхэ, газар таряалан hайжаруулха хүдэлмэри үргэн далайсатайгаар хэгдэнэ. Сибириин хэдэ хэдэн областьнуудта, Казахстанай зарим хубинуудта ган гасуур болоошье hаань, дэлхэй дээрэ ороохо таряа ехээр ургуулдаг Советскэ Союз энэ жэлдэ баян урагаса хуряаха байха гээд «Нью-Йорк таймс» газетэ бэшэнэ.

Л. И. Брежневэй хэлэhэн үгэ тушаа Японой газетэнүүд Москвада байдаг корреспондентнүүдэйнгээ мэдээсэлые үргэнөөр толилбо. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин Новороссийск хотодо хэлэhэн үгые бүхы дэлхэйн ажалшан арад анхаралтайгаар угтаа. Совет дипломати хадаа эб найрамдалта дипломати болоно гэжэ Л. И. Брежнев тэмдэглээ гээд газетэ мэдээсэнэ. (ТАСС).

ХИЛЫН СААНАҺАА

ТЕЛЕФОН·ТЕЛЕГРАФ·РАДИО

ВАШИНГТОН

ЗОРИЛГОМНАЙ ДҮҮРГЭГДЭХЭ

ТАСС

«Союз» — «Аполлон» гэhэн программаар хамтын ниидэлгэ хэхээр бэлдэжэ байhан совет космонавтнуудай экипажнууд Холбоото Штадуудта ерэбэ. Совет космонавтнуудай бэлэдхэлые хүтэлбэрилэгшэ, авиациин генерал-майор, СССР-эй лётчик-космонавт В. А. Шаталов тус делегациие толгойлно.

Тренажернууд ба «Аполлон» онгосын, шлюзтэй камерын македүүд соо хамтааран hорилго хэжэ үргэлжэлхын тула эндэ ерэhэн байнабди гэжэ В. А. Шаталов ТАСС-ай корреспондентдэ хэлэбэ. Шлюзтэй камера соогуур экипажнууд нэгэ онгоcohoo нүгөөдэ худар орохо юм.

Энэ зун американ бүлэг астронавтнууд Звёздный хотодо ерэжэ, совет космонавтнуудтай хамта hорилго хээ hэн. «Союз» онгосо соо хамтааран ажаллаhан байнабди. Мүн лэ иимэ хүдэлмэри Хьюстондэ «Аполлон» онгосо соо хэхэбди.

Ниидэлгэдэ бэлэдхэлнай графигай ёhoop хэгдэнэ гээд В. А. Шаталов тэмдэглээ.

ПРАГА

ШАХТЁРНУУДАЙ БА ЭНЕРГЕТИГҮҮДЭЙ ҺАЙНДЭР

ТАСС

Шахтёрой ба энергетигэй үдэрые социалис Чехословаки үргэнөөр тэмдэглэбэ.

ЧССР-эй 260 мянган шахтёр, энергетик ажалдаа амжалта, илалтануудые туйлан, заншалта hайндэрөө угтаhан байна.

Жэшээнь, Остравско-Карвинска шулуу нүүрhэнэй бассейндэхи «1 Мая» гэжэ уурхайн бригадир Ф. Фаберай хүтэлбэрилдэг горнягуудай бригада хүдэлмэриин 31 үдэр соо 20.884 тонно шулуу нүүрhэ малтан гаргаа.

Чехословакиие Совет Армиин сүлөөлhөөр 30 жэлэй алдарта ойе ажалай амжалтаар угтахын түлөө социалис мүрысөөн бүхы шахтануудай, уурхайнуудай, электростанцинуудай коллективүүдтэ үргэнөөр дэлгэрнэ. Социалис ажалай бригадын хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө мүрысэдэг гү, али энэ нэрэ солодо хүртэhэн коллективүүд хүдэлөөнэй манлайда ябана.

ТОКИО

Микробиологуудай конгресс

ТАСС

Микробиологуудай бүлгэмүүдэй уласхоорондын нэгэдэлэй түрүүшын конгресс Японой ниислэл хотодо боложо дүүрэбэ. Дэлхэйн 39 ороной, эдэнэй дунда Советскэ Союзай, Японой, США-гай, Франциин, Великобританиин 1.700 шахуу эрдэмтэ тэдэнэй хүдэлмэридэ хабаадаhан байна.

Конгресстэ хабаадагшад пленарна заседанинуудhаа гадна, зургаан секциин хүдэлмэридэ хабаадажа, микробиологиин олон асуудалнуудые зүбшэн хэлсэбэ.

Амгалан байдалда микроорганизмуудые хэрэглэхэ талаар микробиологическа институдай уласхоорондын федераци эмхидхэн байгуулха тухай асуудал энэ конгрессэй зүблэхэ зүйлдэ оруулагдаhан байгаа. Иимэ эмхи эмхидхэн байгуулха тухай шиидхэбэриие конгресстэ хабаадагшад нэгэн hаналтайгаар hайшаагаа.

ДЕЛИ

ХУДАЛДАА НАЙМААГАА ҮРГЭДХЭНЭ

ТАСС

Индиин вагон бүтээдэг предприятинууд түмэр замай 36 мянган вагон жэлдээ бүтээн гаргана гэжэ Индиин хүндэ промышленностиин министр Т. А. Паи мэдээсээ. Жэлэй турша соо манай орондо 12 мянган вагон хэрэгтэй байна. Тиимэhээ энэ продукцияа гадаадада, илангаяа Ази, Африкын оронуудта үргэнөөр худалдаха аргатай байнабди гэжэ министр Бихар штадтахи Мокамех хотодо болоhон митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ тэмдэглээ.

ВАШИНГТОН

Президент Дж. Фордын үгэ

ТАСС

США-гай байгуулагдаhаар 200 жэлэй ойе hайндэрлэлгэдэ зорюулагдаhан баярай суглаан Филадельфи хотодо болобо. Энэ ойн баяр 1976 ондо тэмдэглэгдэхэ юм. США-гай президент Дж. Форд баярай суглаан дээрэ үгэ хэлээ.

Мүнөө Холбоото Штадуудай үмэнэ байhан гол шухала асуудалнууд тухайда тэрэ тогтон хэлэбэ.

Президентын хэлэhэнэй ёhоор, 200 жэлэй урда тээ американецууд айхабтар хүндэ хүшэр зорилгонуудые шиидхэхэ баатай болоо hэн. Юумэнэй үнэ сэн нилээд хүндэрhэн байгаа. 200 жэлэй урда тээ американецууд мүнгэнэй үнын уналгатай тэмсэжэ байhан haa, 1974 ондошье иимэл байдалтай. Энээниие бэлэхэнээр шиидхэхэ арга мүнөө үгы гэжэ Дж. Форд хэлэбэ. Хаа хаанагүй мүнгэнэй үнын уналгатай тэмсэхэ гээшэ минии правительствын гол зорилго болоно гэжэ тоолоноб гээд президент мэдүүлээ.

ВАШИНГТОН

ПЕНТАГОНОЙ ЗАХИЛААР

ТАСС

США-гай сэрэгэй-промышленна ехэ ехэ корпорацинууд Калифорни штадта байдаг юм. Нёдондо жэл Калифорниин эдэ корпорацинууд шухала хэрэгтэй зэбсэг хэрэгсэлнүүдээр Оборонын министерствые хангаха хэрэгтэ урдынхидал мэтэ түрүү hуури эзэлhэн байна гээд Пентагоной тунхаглуулhан мэдээсэл дотор хэлэгдэнэ. Үнгэрhэн жэлдэ 6,9 миллиард долларой зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргажа, Пентагоной захилнуудые дүүргэhэн байна. Энэнь урда жэлэйхиhээ 700 миллион доллароор ехэ. Калифорниин сэрэгэй промышленностиин удамаршадтай хамта Нью-Йорк, Техас штадуудай аралжаа наймаашад нилээд ехэ ашаг олзо абадаг байна.

Оборонын министерствын мэдээсэhэнэй ёhоор, үнгэрhэн финансын жэлдэ Пентагоной захилаар 36,6 миллиард долларой зэбсэг бүтээгдээ. Энэнь урда жэлэйхиhээ 2,6 миллиард доллароор ехэ.

УЛААН-БААТАР

Улаан-Баатарта выставкэ нээгдэбэ

ТАСС

«СССР-эй мүнөөнэй архитектура» гэhэн выставкэ Монголой ниислэл хотодо нээгдээ.

Эндэхи 50 стенд дээрэ табигдаhан элдэб зүйлнүүд СССР-тэ хото город барилгые, архитектурые хурдан түргөөр хүгжөөжэ байhан тухай, Москвагай, Ленинградай, союзна республикануудай ниислэл хотонуудай архитекторнүүдэй, барилгашадай hүүлэй амжалтанууд тухай хөөрэнэ.

УНШАГТЫ[н] hонирхохо[ор] байхат

ДОМТО УРГАМАЛ

ОЛОН эд бараа, эдэл[...] рэгсэлнүүдые Камерун [...] оронуудта худалдадаг [...] шалтай юм. Вируснэ [...] аргалха домто ургамал [...] эдээндэ нэмэгдэхэнь. Ү[...] дэлгэрhэн энэ үбшэн арга[...] тула олон оронуудай эрдэ[...] хэдэн жэлэй турша соо эд[...] тэйгээр ажаллажа байна[...]

Энэ үбшэн hужэрөөн д[...] рүүлдэг вирусые шэнжэ[...] нёдондо жэл элирүүлhэн [...] гаа. Африкын хэдэ хэдэ[...] нуудай хүн зон энэ үбшэ[...] нэдэг дом аргатай байна. [...] домто ургамал Камерунд[...] доо. Мэргэжэлтэдэй hанал[...] ёhoop, хоёр-гурбан жэлэй [...] гэрхэдэ, энэ эм промышлен[...] аргаар үйлэдбэрилэгдэж [...] гагдадаг болохо.

МОТОЦИКЛНУУДААР ДЭЛХЭЙЕ ТОЙРОН[...]

ФИНЛЯНДИИН гурба[н] ялу хүн — 22-той журн[...] Бенгт Хайкола, 24-тэй ав[...] ханик Ханну Бергрут, 19-тэ[...] тотехник Веса Лоттанен [...] мотоциклаар найма h[...] турша соо дэлхэйе то[...] аяншалба. Тиихэдээ аян[...] шад суднануудта hужа, [...] ба океануудые гаталhан [...] на.

Аяншалагшад бүхы [...] хоёр мотоциклаар гатал[...] нэгэндэнь — хоёр хүн hу[...] нүгөөдэдэнь гурбадахи [...] нишнь майхан ба бүхы ш[...] хэрэгтэй эдлэл хэрэгсэл[...] — мотоциклай запасной [...] эм болон консервэ ашаад [...] hан байха юм.

ПОЧТО СОО КОБРА МОГОЙ

ИНДИИН хойто заха[...] Джамму хотын почтын хү[...] мэрилэгшэд ээлжээтэ ко[р]ponденциеэ абаад, задалба[...] Тиихэдээ ой ухаанда орош[...] юумэнтэй ушарба. Айhан [...] дэhэндөө эдэнэр газа[...] гүйлдэн гараба. Юуб с[...] кобра могой мэшээг соон[...] харилдан хэбтээ бшуу.

Ласадагдаhан мэшээг [...] могойн яагаад ороhые то[...] рилхань хүшэр. Почтамты[...] дэлмэри удаан саг соо то[...] дуулагдаба. Гэбэшье почт[...] тын хүдэлмэрилэгшэд ш[...] ба бусад юумэ барижа, [...] ниие үгы хэhэн байгаа.

АГААРТА РАДОН[...] БИИ БАЙҺАНЬАА

АГААРТА радоной ехэ [...] hанhаа уламжалан, шахт[...] хүдэлдэг хүнүүдэй уушх[...] рак болоно гэжэ Шведиин[...] тор К. Горан тоолоно.

Шведиин Мальмбергет [...] райондохи шахтануудай [...] рой соо уранай бүлэгэй [...] элементнүүдэй багахан [...] бии байна. 1961—1972 онуу[д] лотор эдэ шахтануудта а[...] лаhан бүлэг хүнүүдые [...] тээ хүдэлhэн бүлэг хүнүү[...] сасуулан харабал, түрүүш[...] дэнь уушханай рагhаа бо[...] ухэлгэ нүгөөдэhөө 14 [...] ехэ байгаа.

ЭЭРСЭГГҮЙ ЭЭРЭЛГ[Ы] СТАНОГУУД

ЛОДЗЬ хотын текст[...] үйлэдбэрилгын институ[...] пневматическа аргаар [...] ээрэхэ арга хэрэглэ[...] Ээрэлгын бусад станоо[...] орходоо дүрбэ дахин тү[...] — минутын турша соо [...] мянга дахин эрьелдэнэ. [...] ээрэлгые минута соо 200 [...] хүрэтэр түргэдхэнэ бшуу.

МОДОН УЛАТАЙ ГУТ[АЛ]

200 МИЛЛИОН крон с[...] модон улатай 12 миллион [...] ботинка мүнөө Шведэ[...] доно. Энэнь табан жэлэй [...] тээхидэ орходоо гурба [...] ехэ. Эдэ гуталай ехэн[...] бинь США-да, ФРГ-дэ, А[...] да, Япондо эльгээгдэнэ.

Иимэ ула гол түлэб о[...] модоор хэгдэдэг юм. Энэ[...] нэй хүлдэ таарамжатай [...] байдаг юм гэжэ врачууд [...] лоно.

(ТАСС)

Сагай уларил

Мүнөөдэр үүлэт[...] байха. Зарим газарта [...] орохо. Секундын 5—10 [...] хүсэтэйгөөр баруун-хойн[...] hалхилха. Температура [...] 17, Ахын, Түнхэнэй [...] хааминай аймагуудаар [...] 12 градус дулаан, Ул[аан-] Үдэ хотодо hүниндөө 2-[...] градус дулаан байха, [...] унаха, 2 градус хүрэтэр [...] тэрхэ, үдэрынь 12—17 [гра]дус дулаан байха.

Правда Бурятии

Нэгэдэхи хуудаhанда. «Соёл сурталай хүдэлмэрилэгшэдэй шухала зорилгонууд» — түрүү бэшэг. «Дүрбэдэхи, тодорхойлхы жэлдэ мүрысөөнэй ябаса тухай» —мэдээсэлнүүд. «Шэнэ-Бэрээнэй механизаторнуудай рекорд» — Т. Башкуевай статья. «БАМ: үрэмдэгшэдэй онсо даабари»,—Багдаринай геологическа экспедициин начальник З. Норекянай статья.

Хоёрдохи хуудаhанда. «Ашаглалгада тушаагдаха барилганууд дээрэ. Унжагайралгын уршагта хойшолон»—В. Ананинай статья. «Сэлэнгэ—Зэдэ» (хоёр аймагуудай хонишодой мүрысөөнэй шэнжэлэл). Нютагай Соведүүдтэ. «Полевой стан ошоhон харгы»—Зэдын аймагай таряашадай культурна хангалга тухай Т. Волынцевагай статья.

Гурбадахи хуудаhанда. «30 жэлдэ социализмын замаар»—Болгарида социалис революциин болоhоор 30 жэлэй ойдо—Софида болоhон баярай суглаанhаа тоосоон.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. Республикын hонинууд. Хилын саанаhаа. «Харгы дээрэ хэн эзэн бэ?»—В. Бадмаевай статья.

Сэнхир экран

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 14.35—Мультфильмнүүдэй программа (үнгэтэ). 15.05 — Һүүлэй hонин. 15.15—«Ород классическа дуэдүүд»—телевизионно хүгжэмтэ фильм. 16.05 — «Назначение» — телевизионно уран hайханай фильм (1-дэхи, 2-дохи сери). 18.20 — «Известия» газетын шанда хүртэхын түлөө хоккейгээр уласхоорондын мүрысөөн. СССР-эй, Финляндиин суглуулагдамал командануудай наадан (2-дохи үе, үнгэтэ). 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.30—19.40—Забhарлалга. 19.40 —«Известия» газетын шанда хүртэхын түлөө уласхоорондын мүрысөөн. СССР-эй, Финляндиин суглуулагдамал командануудай наадан (3-дахи үе, үнгэтэ). 20.20—Болгариин социалис революциин 30 жэлэй ойдо зорюулагдаhан ойн баярай концерт. Софиhаа дамжуулга хэгдэхэ (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 22.20—Телевизионно hонин. 22.40—«Мүнөө үеын асари ехэ барилга» гэhэн дамжуулга. «БАМ-ай үдэрнүүд». 23.10—Багахан концерт.

«Орбита». 23.30 — «Время»—мэдээсэлэй программа.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 20.30—«Польшодохи уулзалганууд» — уран зохёолой дамжуулга. 21.00—«Случайный адрес» —уран hайханай фильм.

«Орбита». 22.20 — «Урдамнай океан»—телеочерк. 22.50—23.00 — Забhарлалга. 23.00 — «Угалзанууд».

Редакторай орло[гшо] М. Н. НИМАЕВ.

Манай адрес, телефо[нууд]

г. Улан-Удэ, ул. Л[...]на 35. Телефоны: ред[акто]ра — 54-54, приёмн[ая] 54-93, зам. редакто[ра] — 68-08, зам. редактор[а] 62-62, отв. секрета[ря] 50-52, секретариат—6[...] отделы: партийной жизн[и] 60-91, сельского хозя[йства] — 64-36, 63-86, пропа[ганды] и агитации — 56-23, [про]мышленности и строит[ель]ства — 61-35, советс[кого] строительства и быта [—] 69-58, культуры и школ [—] 60-21, писем и рабсел[ько]ров — 67-81, информаци[и —] 34-05, общественная п[рием]ная — 56-62, машинное [бю]ро — 57-63, фотолабор[ато]рия — 33-61.